

Република Србија
Град Београд
ГРАДСКА УПРАВА ГРАДА БЕОГРАДА
СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЗАШТИТУ
ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
V-04 број: 501.4-10/2026
01. 07. 2026. године
Београд
Краљице Марије 1/XVI

Градска управа града Београда, Секретаријат за заштиту животне средине, на основу члана 136. став 1. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16, 95/18 – аутентично тумачење и 2/23 – одлука УС), члана 14. ст. 4. и 6. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 94/24) и чл. 26. и 47. Одлуке о Градској управи града Београда („Службени лист града Београда“, бр. 126/16, 2/17, 36/17, 92/18, 103/18, 109/18, 119/18, 26/19, 60/19, 85/19, 101/19, 71/21, 94/21, 111/21, 83/22, 96/22, 162/24, 101/25 и 6/26), у поступку одлучивања о потреби процене утицаја на животну средину пројекта изградње Јавног акваријума у Булевару Николе Тесле, на катастарској парцели број 1138/14 КО Земун, спроведеном на захтев носиоца пројекта Министарства финансија, Кнеза Милоша 29, Београд, доноси

РЕШЕЊЕ

I – УТВРЂУЈЕ СЕ да за пројекат изградње Јавног акваријума у Булевару Николе Тесле, на катастарској парцели број 1138/14 КО Земун, чији је носилац пројекта Министарство финансија, Кнеза Милоша 29, **није потребна израда студије о процени утицаја на животну средину.**

II – Носилац пројекта може приступити реализацији пројекта из тачке I овог решења у складу са важећим техничким нормативима и стандардима прописаним за ту врсту пројеката, уз обавезу да при изградњи и редовном коришћењу примени посебне услове које су утврдили други овлашћени органи и организације, као и да:

- обезбеди потпуни контролисани прихват зауљене воде са приступног платоа објекта, свих саобраћајних и манипулативних површина и њихов предtretман у сепаратору масти и уља, пре упуштања у градску канализацију; учесталост чишћења сепаратора и одвожење талога одреди током његове експлоатације и организује искључиво преко овлашћеног лица;
- обезбеди да квалитет пречишћених отпадних вода (атмосферских и технолошких од прања филтера узоркованих у сабирном шахту пре испуштања фекалне канализације у градски канализациони систем) задовољава критеријуме прописане Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16);
- врши мониторинг отпадних вода (атмосферских и технолошких од прања филтера узоркованих у сабирном шахту пре испуштања фекалне канализације у градски канализациони систем) у складу са одредбама Правилника о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и њиховог утицаја на реципијент и садржини извештаја о извршеним мерењима („Службени гласник РС“, број 18/24);
- врши мерење нивоа подземне воде из постављених пиезометара на локацији током припремних радова и изградње минимум једном месечно, а у случају великих киша или високог водостаја Дунава повећа број мерења; настави да врши мониторинг нивоа подземних вода у току рада пројекта;

- током припремних радова, као и током изградње објекта, прати слегање терена минимум једном месечно, као и у свим критичним фазама пројекта (бетонирање подне плоче, изградња конструкције, постављање опреме, насипање и озелењавање кровне површине објекта итд), а по завршетку изградње мерење слегања настави на свака три месеца и ако су померања мала, а затим на годину дана током гарантног периода;
- обезбеди испитивање земљишта којим ће се вршити насипање кровне површине објекта, ради уређења кровне баште, без обзира да ли се насипање врши земљом из ископа са предметне локације или донете са друге локације; није дозвољено насипање земљом која је загађена, односно контаминирана опасним и другим загађујућим материјама;
- испуштање хаваријске канализације из акваријума врши у потпуности према издатим условима ЈВП „Србијаводе“, Београд, број 12185/3 од 02.12.2025. године (тачке 4.23-4.29);
- поступа са уинулим животињама у складу са одредбама Закона о ветеринарству („Службени гласник РС”, бр. 91/05, 30/10, 93/12, 17/19 – др. закон и 109/25 - др. закон) и важећим прописима из ветеринарске области;
- поступа са отпадним материјама, односно материјалима и амбалажом насталим у току коришћења објекта, у складу са Законом о управљању отпадом („Службени гласник РС“, број 109/25) и другим важећим прописима из ове области и, с тим у вези, обезбеди довољан број контејнера/посуда за одвојено прикупљање и привремено складиштење различитих врста отпада, на водонепропусним површинама и на начин којим се спречава његово расипање, и то:
 - употребљених филтера за филтрацију воде из акваријума,
 - органског отпада (из локала намењених продаји хране), укључујући и прехранбене производе са истеклим роком трајања, у посебним, за ту сврху намењеним, климатизованим собама/одељењима до тренутка његовог преузимања од стране овлашћене организације на даљу прераду, а у складу са прописима,
 - рециклабилног отпада (папир, стакло, пет амбалажа, лименке и др), у складу са Правилником о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије („Службени гласник РС“, број 98/10);
 - отпада насталог у поступку одржавања објекта и опреме (електронски и електрични отпад, неисправне сијалице, акумулатори, батерије, искоришћене лампе UV стерилизатора и друго), у складу са одредбама Правилника о листи електричних и електронских производа, мерама забране и ограничења коришћења електричне и електронске опреме која садржи опасне материје, начину и поступку управљања отпадом од електричних и електронских производа („Службени гласник РС“, број 99/10), Правилника о начину и поступку управљања истрошеним батеријама и акумулаторима („Службени гласник РС“, број 86/10) и Правилника о начину и поступку за управљању отпадним флуоресцентним цевима које садрже живу („Службени гласник РС“, број 97/10) и др,
 - комуналног и другог неопасног отпада;
- сачини план управљања акваријумом који ће нарочито садржати оперативне процедуре хитног поступања у случају удесних ситуација;
- поступа са грађевинским отпадом у току грађења објекта у складу са планом управљања отпадом од грађења и рушења, на који је прибављена сагласност надлежног органа за заштиту животне средине;

III – Носилац пројекта је дужан да поднесе надлежном органу нови захтев за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину уколико:

- у року од две године од дана добијања овог решења не отпочне са извођењем пројекта из тачке I овог решења или ако у току извођења пројекта мора да одступи од документације на основу које је решење донето,
- дође до битне измене чинилаца животне средине, као и у случају реконструкције, проширења капацитета или престанка рада пројекта из тачке I овог решења.

IV – Носилац пројекта је дужан да ово решење да на увид код техничког прегледа објекта.

V – О трошковима поступка одлучивања о потреби процене утицаја на животну средину пројекта из тачке I овог решења донеће се посебно решење.

Образложење

Носилац пројекта Министарство финансија, Кнеза Милоша 29, поднео је Министарству заштите животне средине, дана 28.01.2026. године, захтев за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину пројекта изградње Јавног акваријума у Булевару Николе Тесле, на катастарској парцели број 1138/14 КО Земун.

Министарство заштите животне средине, дописом број 000382107 2026 14850 003 002 501 060 од 03.02.2026. године, проследило је предметни захтев Секретаријату за заштиту животне средине Градске управе града Београда, као надлежном органу. Захтев је примљен на писарници Градске управе града Београда дана 26.02.2026. године.

Уз поднети захтев, приложени су:

- Локацијски услови за изградњу слободностојећег полуукопаног објекта Београдског акваријума, спратности Су+П, категорије В, класификационих ознака 126201 и 123001, укупне БРГП обрачунате по СРПС-у која износи 7.030,00 m² (5.890,33 m² према ПДР-у и обрачуну корисних површина подземног нивоа), од чега надземне БРГП 1.754,98 m², ; позиционираног испод кружног насипа земље (кровне баште), на грађевинској парцели која се формира од катастарске парцеле број 1138/14 КО Земун, на подручју „Парка пријатељства“ – Ушће у Београду, у Булевару Николе Тесле, са приступном саобраћајницом, кружном пешачко-бицикличком стазом по ободу (димензионисаном за пролаз пожарних возила), као и приступним тргом облика кружног исечка који уводи посетиоце у објекат (број ROP-BGDU-12227-LOCH-5/2025 од 08. 12. 2025. године), Секретаријат за урбанизам и грађевинске послове Градске управе града Београда;
- *Услови надлежних органа и организација издати у поступку обједињене процедуре за издавање локацијских услова:*
 - Водни услови (ЈВП „Србијаводе“, Београд, Водопривредни центар „Сава - Дунав“, Нови Београд, Бродарска 3, број 12185/3 од 02.12.2025. године);
 - Услови у погледу мера заштите од пожара и експлозија (Управа за ванредне ситуације у Београду, Сектора за ванредне ситуације МУП-а РС, Београд, Мије Ковачевић 2-4, 07/8 број 217-901/2025 од 27.11.2025. године);
 - Обавештење Секретаријата за заштиту животне средине Градске управе града Београда, V-04 број 501.2-786/2025 од 27.11.2025. године, поводом захтева за давање мера и услова заштите животне средине за потребе издавања Локацијских услова за изградњу акваријума у Булевару Николе Тесле, на катастарској парцели број 1138/14 КО Земун;

- Решење о условима заштите природе (Завод за заштиту природе Србије, Нови Београд, Јапанска 35, 03 број 021-4493/2 од 28.11.2025. године);
- Услови водовода (ЈКП „Београдски водовод и канализација“, Београд, Кнеза Милоша 27, број В-1737/2025 од 25.11.2025. године);
- Услови канализације (ЈКП „Београдски водовод и канализација“, Београд, Кнеза Милоша 27, број К-797/2025 од 25.11.2025. године);
- „Електродистрибуција Србије“, број 63/25; 6526/25 од 28. 11. 2025. године;
- ЈКП „Београдске електране“, број STE63589/25-01 од 06. 11. 2025. године;
- „ТЕЛЕКОМ СРБИЈА“ а.д, број 523684/2-2025 од 24 11. 2025. године;
- ЈКП „Зеленило-Београд“, број 49/297 од 24. 11. 2025. године;
- ЈКП „Градска чистоћа“, број 18083 од 20. 11. 2025. године;
- ЈКП „Јавно осветљење“, број Т-3173 од 20. 11. 2025. године;
- ЈП „Путеви Београда“, Београд, 27. марта 43-45, III бр. 350-666/25 од 20.11.2025. године;
- Секретаријат за јавни превоз Градске управе града Београда, Београд, 27. марта 43-45, XXXIV-03 број 346.9-154/2025 од 24.11.2025. године;
- Секретаријат за саобраћај Градске управе града Београда, IV-08 бр. 344.5-31227/2025 од 02. 12. 2025. године;
- „Инфраструктура железнице Србије“ а.д., број 46/2025-73 од 20.06.2025. године;
- ЈКП „Београдски метро и воз“, број 6517/25 од 20. 11. 2025. Године;
- Министарство одбране, Сектор за инфраструктуру и услуге стандарда, број 15544-2 од 20.11.2025. године;
- Завод за заштиту споменика културе града Београда, број 62-700/2025 од 24.11.2025. године.

Анализом поднетог захтева и достављене документације Секретаријат је констатовао да је захтев непотпун, те да га треба допунити додатним подацима и појашњењима, те је, дана 16.03.2026. године, упутио носиоцу пројекта позив за допуну захтева. У утврђеном року носилац пројекта доставио је додатне податке о предметном пројекту, као и следећу документацију: Геотехнички извештај за потребе изградње Јавног акваријума у Београду („Геомеханика“ д.о.о, број извештаја 26-01/24 од 29.01.2026. године), Идејно решење из новембра 2025. године: 1-Пројекат архитектуре (број техничке документације: 1-08/2024), коју је израдило предзеће „МИТ-АРХ“ д.о.о. Београд, Пројекат за грађевинску дозволу: 0-Главна свеска (број техничке документације: 08/2024, март 2026. године), графичку документацију, Решење којим се даје сагласност на План управљања отпадом од грађења и рушења за фазу припремних радова пројекта изградње Београдског акваријума, које је издао Секретаријат за заштиту животне средине Градске управе града Београда, V-04 број 501.6-186/2026 од 02.03.2026. године, као и исправку решења од 05.03.2026. године.

Након разматрања поднетог захтева и достављене документације и оцене могућих утицаја предметног пројекта у складу са Уредбом о Листи пројеката за које је обавезна процена утицаја на животну средину, Листи пројеката за које постоји обавеза подношења захтева за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину и критеријумима за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 106/25) – *редни број 13. „Туризам и рекреација“ – тачка (4) Листе II*, Секретаријат за заштиту животне средине је констатовао да предметни захтев у целини садржи податке релевантне за одлучивање.

Поступајући по захтеву носиоца пројекта, Секретаријат за заштиту животне средине Градске управе града Београда је, сходно одредбама члана 14. ст. 1. и 2. Закона о процени утицаја на животну средину, обавестио заинтересоване органе, организације и јавност, организовао јавни увид и обезбедио доступност података из поднетог захтева.

Секретаријат је упутио обавештења следећим органима и организацијама: ЈВП „Србијаводе“ Београд, ЈКП „Београдски водовод и канализација“, ЈКП „Зеленило Београд“, Завод за заштиту природе Србије, Завод за заштиту споменика културе града Београда, Републички завод за заштиту споменика културе, Министарство заштите животне средине, Градска општина Земун, МУП РС, Сектор за ванредне ситуације, Управа за ванредне ситуације у Београду, Секретаријат за комуналне и стамбене послове Градске управе града Београда.

Достављена су мишљења следећих заинтересованих органа и организација: „Србијаводе“ д.о.о. Београд, Водопривредни центар „Сава-Дунав“ Нови Београд, број 6569/1 од 22.05.2026. године; Завод за заштиту споменика културе града Београда, број 66-75/2026 од 20.05.2026. године; МУП РС, Управа за ванредне ситуације у Београду, 07.8 број 217-392/26 од 21.05.2026. године, ЈКП „Београдски водовод и канализација“, од 21.05.2026. године и од 11.06.2026. године; Завод за заштиту природе Србије, 03 бр. 021-2006/2 од 03.06.2026. године и Обавештење 03 бр. 021-2006/3 од 11.06.2026. године; Секретаријат за комуналне и стамбене послове Градске управе града Београда, број Ш-05-325-258/26 од 29.05.2026. године и од 11.06.2026. године. У својим мишљењима наведени заинтересовани/надлежни органи навели су да су у поступку издавања локацијских услова за изградњу акваријума утврђени услови којих је потребно придржавати се у току изградње и коришћења пројекта, чиме се обезбеђује и заштита животне средине, односно да немају додатних услова. Ниједан од наведених органа/организација није навео да је потребна израда студије о процени утицаја на животну средину за предметни пројекат. Министарство заштите животне средине, Градска општина Земун, ЈКП „Зеленило Београд“ нису доставили мишљења. Републички завод за заштиту споменика културе доставио је обавештење, број 20-62/2026-2 од 19.06.2026. године, да у Централном регистру непокретних културних добара, које води тај орган, нема непокретних културних добара од изузетног значаја, те да мишљење о предметном захтеву издаје Завод за заштиту споменика културе града Београда.

Такође, у остављеном року, достављена су мишљења/примедбе заинтересоване јавности, и то: око 1400 дописа представника заинтересоване јавности из Београда, Србије и земаља у окружењу, достављена на писарници Градске управе; петиција 1572 грађана – Захтев за заштиту парка Ушће (подносилац петиције Игор Анђелић – Збор Батајница) – поштом и на званични mail Секретаријата, Удружење „Крени – Промени“. Примедбе достављене поштом: „Платформа за друштвени развој и иновације“, Хаџи Ђерина 18, Маријана Јовановић, ул. Исмета Мујезиновића 31, Нада Мавреновић-Вулић, ул. Банијска 2/77 (примедбе и допуна примедби). Примедбе достављене на званични mail Секретаријата: Нада Мавреновић-Вулић, Ана Милосављевић, Вања Мацановић, Бојана Фидлер, удружење грађана „Earth Thrive“, Иницијатива грађана „Одбранимо Југу“, Иницијатива грађана „Сачувајмо Гардош и Земун“, Весна Цветановић, ул. Јована Суботића 2, Београдска отворена школа, Булевар ослобођења 177.

У наредној табели дат је приказ примедби заинтересоване јавности, са одговорима Секретаријата, који су сачињени уз стручну помоћ обрађивача захтева, стручних сарадника и пројектанта:

Примедба:
Захтев је поднет ненадлежном органу, на исти начин на који су и локацијски услови издати од стране ненадлежног органа, захтев је морао бити поднет Министарству за заштиту животне средине
Одговор:

<p>Захтев за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину предметног пројекта носилац пројекта првобитно је поднео Министарству заштите животне средине, које је захтев проследило на надлежност Секретаријату за заштиту животне средине, уз образложење да, с обзиром да „одобрење за извођење издаје орган локалне самоуправе, за спровођење поступка процене утицаја надлежан је орган локалне самоуправе надлежан за послове заштите животне средине“.</p>
<p>Примедба:</p>
<p>Захтев не омогућава адекватно сагледавање стварних утицаја планираних интервенција на животну средину, јер се односи искључиво на један објекат – Јавни акваријум – док се истовремено занемарује шири контекст планиране трансформације Парка Ушће и занемарује план изградње новог хотела уместо срушеног хотела Југославија, као и две куле – солитера, са стакленим панелима, висине око 150m на само 10m од планираног акваријума. Према доступној планској документацији, изградња акваријума представља само једну од више планираних интервенција и објеката предвиђених Урбанистичким пројектом уређења Парка Ушће. Суштина процене утицаја на животну средину би требало да буде сагледавање кумулативних, синергијских и дугорочних последица планираних захвата. Захтев треба да буде одбачен јер није урађен за све објекте предвиђене Урбанистичким пројектом уређења Парка Ушће.</p>
<p>Одговор:</p>
<p>Предмет овог поступка је конкретан пројекат — изградња објекта Јавног акваријума на катастарској парцели 1138/14 КО Земун, са јасно дефинисаном локацијом, наменом, капацитетом, техничким карактеристикама и мерама заштите животне средине. Урбанистички пројекат као урбанистичко-технички документ представља разраду планског решења и проверу урбанистичко-архитектонске усклађености, али сам по себи не представља обавезу истовремене реализације свих садржаја који се у њему могу приказати, нити замењује посебне поступке одобравања, техничке разраде и евентуалне процене утицаја за сваки појединачни пројекат. У складу са Законом и подзаконским актима који регулишу процену утицаја на животну средину, захтев јасно дефинише обухват пројекта и разрађује кумулативне утицаје, што свакако не значи да један захтев мора да обухвати све потенцијалне објекте из ширег урбанистичког концепта ако они нису део истог техничко-функционалног пројекта.</p>
<p>Примедба:</p>
<p>Захтев садржи суштинске недостатке у погледу следећих чињеница: да ће будући објекат акваријума бити испод нивоа земље у 75% своје укупне планиране површине – 5.275,02 m² под земљом од укупно 7.030,00 m² површине објекта - да ће на тај начин бити озбиљно поремећен ток подземних вода, које ће онда утицати на ниво подземних воде у преосталим деловима Парка Ушће и околних стамбених зграда - да ће се додатно пореметити обалоутврда која је већ нарушена изградњом три нивоа подземних гаража новог хотела и две куле на месту некадашњег хотела Југославија.</p>
<p>Одговор:</p>
<p>Предметни објекат има основу површине приближно 5.275 m², док се његов укопани део простире до дубине од око 1,60 m у односу на постојећи ниво терена, што даје приближну запремину ископа од око 8.440 m³. Према доступним хидрогеолошким подацима за зону Парка Ушће, ниво подземних вода се у просеку налази на дубини од око 2.5 m испод површине терена, уз уобичајене сезонске варијације. У тренутку истражних радова ниво подмене воде је био између 5.8 m и 6.8 m испод површине</p>

терена. Имајући у виду да је планирани ископ значајно изнад нивоа подземне воде може се закључити да је утицај на режим подземних вода не постоји.

Као део истражних радова урађена су 4 пиезометра на предметној локацији и ниво подземне воде ће се осматрати током припремних радова као и извођење главних радова. Предвиђено је да ће мерење нивоа подземне воде бити рађено мин једном месечно током целог периода изградње. Фреквенција мерења нивоа подземне воде се по потреби може повећати уколико буду велике кише или висок водостај Дунава. Пројектом су предвиђене стандардне техничке мере заштите, укључујући адекватну хидроизолацију подземних делова објекта, контролисано одводњавање током извођења радова, као и решавање дренаже у фази експлоатације објекта. На тај начин спречава се неконтролисано снижење или подизање нивоа подземних вода у околном терену. С обзиром на релативно малу дубину ископа, ограничен обухват захвата, и чињеницу да се не формирају трајне дубоке подземне конструкције које би могле деловати као баријера или изазвати значајне промене у токовима подземних вода, не очекују се значајни негативни утицаји на околне објекте, нити на шири хидрогеолошки режим предметне локације.

У погледу навода који се односе на обалоутврду, истиче се да је за потребе Пројекта припремних радова израђен посебан Елаборат о утицају радова на обалоутврду, бр. пројекта 177-4-06-1175. Анализама спроведеним у оквиру предметног елабората доказано је да планирани припремни радови немају негативан утицај на постојећи објекат обалоутврде јер су удаљени мин 20m од ивице насипа. Такође урађене су анализе и за период градње објекта и доказује се да не постоји утицај на обалоутврду. Предвиђено је да се пре почетка радова поставе геодетске тачке које ће се осматрати током припремних радова, као и током изградње објекта и пратити слегање терена. Фреквенција мерења слегања ће бити мин једном месечно као и у свим критичним фазама пројекта (рецимо бетонирање подне плоче, изградња конструкције, постављање опреме, затрпавање објекта итд). По завршетку изградње мерење слегања ће се наставити рецимо на свака три месеца и ако су померања мала, што се очекује, мерења ће бити на шест месеци, а затим на годину дана током гарантног периода. Након подношења наведеног елабората, прибављена је и сагласност „Србијаводе“ бр. 5500/1, у којој је наведено да је стручна служба сагласна са извођењем припремних радова на основу приложене техничке документације, којом је доказано да предметни радови немају утицаја на насип на предметној локацији, у зони катастарске парцеле 1138/14 КО Земун.

У вези навода који се односе на могуће утицаје других објеката у ширем окружењу, укључујући хотел или куле на локацији некадашњег хотела „Југославија“, истиче се да они нису предмет овог поступка, нити представљају део техничко-функционалне целине Јавног акваријума. Њихови евентуални утицаји на подземне воде, обалоутврду и шири простор морају бити предмет посебне техничке и еколошке документације у поступцима који се односе на те пројекте, уколико буду предмет одобравања. Имајући у виду наведено, може се закључити да су утицаји планираног објекта Акваријума на подземне воде и обалоутврду сагледани, технички контролисани и ограничени на зону непосредног захвата, уз примену предвиђених мера заштите.

Примедба:

Захтевом за процену утицаја на животну средину изостаљено да се наведу сви утицаји будућег изграђеног објекта, што није у складу са чл. 3 Закона о процени утицаја на животну средину који гласи: Процена утицаја пројекта на животну средину обухвата утврђивање, опис и процену непосредних и посредних, секундарних, кумулативних, прекограничних, краткорочних, средњорочних и дугорочних, трајних и привремених, позитивних и негативних, значајних утицаја (у даљем тексту: утицаји).

Одговор:
У Захтеву су обрађени чиниоци животне средине који могу бити изложени утицају, укључујући ваздух, воде, земљиште, буку, природна добра, културна добра и становништво, као и могући утицаји у фази изградње и експлоатације, мере за спречавање, смањење и отклањање негативних утицаја и мере у случају удеса. Такође су разматрани привремени, локални, дугорочни и кумулативни аспекти утицаја.
Примедба:
За процену утицаја на животну средину је посебно важна процена о томе како ће будући објекат имати утицај на нарушавање стања чинилаца животне средине у окружењу (вода, ваздух, земљиште), а нарочито: – изградња објеката за обављање делатности које угрожавају квалитет животне средине, производе буку или непријатне мирисе, нарушавају основне услове живљења суседа или сигурност суседних објеката, осим објеката делатности категорије, а у складу са правилима заштите животне средине из Плана генералне регулације грађевинског подручја седишта јединице локалне самоуправе – Град Београд (целине I–XIX), – изградња која би могла да наруши или угрози основне услове живљења суседа или сигурност суседних објеката, односно значајно умањи осветљеност или осунчаност истих – уређење паркинг-простора на рачун зелених и незастртих површина.
Одговор:
<p>Наведена правила заштите животне средине не доводе у питање предметни пројекат, јер се Јавни акваријум не планира као делатност која по свом карактеру угрожава квалитет животне средине, производи непријатне мирисе, значајну буку или утиче на сигурност суседних објеката. Потенцијални утицаји на ваздух, воде, земљиште и буку сагледани су у Захтеву и оцењени као локални, контролисани и ограничени, уз примену предвиђених техничких и организационих мера заштите. Такође, објекат је пројектован као полуукопана структура са зеленим кровом, без значајне висинске доминације у простору, због чега се не очекује утицај на осветљеност, осунчаност или основне услове коришћења суседних објеката. Захваљујући укопаном положају објекта и значајној дебљини слоја земљишта изнад конструктивне плоче, објекат не представља значајан извор топлотног нити звучног оптерећења за околни простор. Слој земљишта и вегетације обезбеђује висок степен термичке изолације и природне заштите од преноса буке, чиме се додатно доприноси очувању постојећих микроклиматских и амбијенталних карактеристика локације.</p> <p>На предметној парцели није предвиђено формирање паркинг простора на рачун зелених и незастртих површина, што је посебно значајно са становишта очувања зеленог карактера локације и усклађености са правилима заштите животне средине из планске документације.</p>
Примедба:
<p>Захтев није предложио да се процена утицаја уради везано за:</p> <ul style="list-style-type: none"> - последице хаварије након што објекат буде изграђен, те на који начин ће $466,24 \text{ m}^3$ воде из укупно 12 акваријума да истекне, не само у Дунав већ и ка зградама у околини - последице хаварије након што објекат буде изграђен, те на који начин ће $299,69 \text{ m}^3$ слане воде из укупно 8 акваријума са сланом водом, уколико истекну, утицати не само на живи свет у Дунаву, већ и на биљке и животиње које живе слободне у Парку Ушће

- последице хаварије након што објекат буде изграђен по рибе које ће бити у укупно 12 појединачних акваријума, и то посебно морских риба из 8 акваријума које неће преживети ни на сувом ни у речној води.

Одговор:

Хаваријско испуштање није део редовног режима рада објекта, већ представља крајњу меру која се примењује искључиво у случају акцидентних ситуација (нпр. оштећење резервоара, потреба за хитним пражњењем ради заштите живог света или опреме). У редовном раду вода из акваријумских система се рециркулише и обрађује кроз систем за одржавање живота (LSS), уз минимизирање количине воде која се испушта у спољну средину. За случај хаварије највећи акваријум има запремину приближно 2.000 m³, а пројектом је предвиђено да се евакуација те воде врши контролисаним протоком преко система хитне канализације, са протоком од око 55,5 l/s. У документацији је анализиран и најнеповољнији сценарио акцидентног пражњења највећег акваријума, при чему је наведено да би пражњење трајало приближно 10 часова.

Приликом процене могућег утицаја узет је у обзир однос количине испуштене воде и природног протока реципијента. Проток у рукавцу Дунава износи приближно 200 m³/s, што је значајно већи проток у односу на хаваријски испуст. Како је наведено у документацији, однос протока реке и хаваријског испуста је приближно 4.000:1, услед чега би дошло до значајног разблаживања соли, односно концентрације хлорида и сулфата би остале знатно испод вредности које би могле изазвати негативан утицај на водени екосистем.

Такође, потребно је истаћи да вода из акваријума није отпадна вода са високим садржајем загађујућих материја, већ вода контролисаног хемијског састава која одговара условима за држање морских врста. У оквиру система предвиђене су мере управљања водом које укључују филтрацију, третман и могућност поновне употребе воде, чиме се додатно смањује вероватноћа потребе за ванредним испуштањем. Имајући у виду да се ради о ванредном сценарију мале вероватноће појаве, да је испуст контролисан, временски ограничен и да је извршена анализа утицаја узимајући у обзир карактеристике реципијента, процењује се да потенцијално хаваријско испуштање неће довести до значајног негативног утицаја на квалитет воде и еколошки статус рукавца Дунава.

Последице евентуалног истицања слане воде из акваријума не могу се посматрати као неконтролисано изливање у парк или директно у Дунав, јер је пројектом предвиђен систем прихвата и контролисаног одвођења хаваријске воде. Слана вода из акваријума, иако није опасна материја у класичном смислу, због повећаног садинитета не би смела неконтролисано да доспе на зелене површине или у станишта биљака и животиња. Управо због тога се хаваријске воде прихватају унутар објекта и одводе преко пројектованог система, без разливања по терену. У погледу биобезбедности, треба имати у виду да су сви акваријумски системи повезани са инфраструктуром за хаваријско одвођење воде, а да се сценарио значајнијег испуштања воде реално односи пре свега на највеће изложбене системе, који су морски, односно слановодни. Морске врсте риба, као и пратећи морски патогени, паразити и микроорганизми, физиолошки су прилагођени морској води и не очекује се да преживе, успоставе се или размножавају у слатководном реципијенту као што је река Дунав. Додатно, све животиње које улазе у акваријум биће предмет карантина, ветеринарског надзора и здравственог прегледа пре уношења у изложбене акваријуме, чиме се значајно смањује и теоретски биобезбедносни ризик. У случају хаварије, примарна мера заштите је превенција кроз пројектовање и оперативну сигурност система. Савремени јавни акваријуми се пројектују са више нивоа заштите, укључујући независне системе за

одржавање животних услова, раздвајање станишта, резервно напајање, процедуре хитне изолације, контролисане правце преливања и резервну опрему за критичне системе. Због тога је сценарио катастрофалног губитка више система, са масовним губитком животиња или њиховим неконтролисаним доспевањем у спољну средину, изузетно мале вероватноће.

У мало вероватном случају значајног конструктивног или хидрауличног отказа, приоритет би најпре била безбедност људи и процена стабилности објекта, након чега би обучено особље приступило мерама спасавања и привременог збрињавања животиња. У зависности од хитности и компатибилности врста, животиње би се премештале у карантинске и прихватне системе, привремене техничке резервоаре, супр системе или друге компатибилне акваријуме са одговарајућим квалитетом воде. Карантински системи, резервне количине воде и системи за одржавање животних услова обезбеђују привремени капацитет за стабилизацију животиња до санације погођених изложбених система.

Пројектовани проток хаваријског испуста од приближно 55 l/s током око 10 часова представља контролисан режим управљања хаваријом, а не тренутни и неконтролисани губитак воде. Такав временски оквир омогућава реаговање обученог особља и примену мера заштите где је то потребно. Детаљне процедуре за поступање са животињама у случају удеса биће израђене у фази припреме за отварање и пуштање објекта у рад, када буду дефинисани стварни услови функционисања објекта, приступне комуникације, структура особља, расположива опрема и оперативни токови рада. То представља уобичајену праксу у раду савремених јавних акваријума.

У Захтеву је обрађен хаваријски сценарио који се односи на пуцање највећег акваријума, са предвиђеним системом прихвата, контролисаног одвођења и евакуације хаваријске воде. Пројектом су предвиђени линијски канали, цевоводи и елементи хаваријске канализације од материјала отпорних на слану воду, као и контролисан проток евакуације хаваријске воде, чиме се спречава неконтролисано разливање воде у објекту и околни терен. Питање преживљавања риба у случају хаварије представља пре свега питање техничког управљања акваријумом, добробити животиња и интерних процедура оператера, а не доказ да ће пројекат имати значајан негативан утицај на животну средину. У том смислу, ризик од хаварије се мора контролисати кроз техничко пројектовање акваријумских базена, независне системе за одржавање животних услова, резервно напајање, стални надзор параметара воде, алармне системе, карантинске и резервне резервоаре, као и план поступања у случају удеса. Само постојање слатководних и морских врста у објекту не значи да ће у случају хаварије доћи до значајног утицаја на животну средину, већ да је потребно обезбедити одговарајуће оперативне мере заштите животиња и спречавања њиховог неконтролисаним доспевања у реципијент. Посебно треба имати у виду да се морске врсте не могу одржати у сувим условима нити у речној води, због чега је у фази израде оперативних процедура неопходно предвидети план хитног поступања, привремено збрињавање животиња у резервне или карантинске резервоаре, ангажовање обученог особља и спречавање испуштања живих организама у спољну средину. Предметним решењем прописана је обавеза израде плана управљања акваријумом који ће садржати оперативне процедуре хитног поступања у случају удесних ситуација.

Примедба:

Примедба на део елабората „Ниво и осцилације подземних вода и физичкохемијске и микробиолошке карактеристике Захтева за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину пројекта изградње јавног акваријума. Посебно забрињава чињеница да:

- * подземне воде могу осциловати и до 2–2,2 m, уз могућност додатног раста током великих вода Дунава,

- * локација има високу пропусност и брзу миграцију подземних и потенцијално загађених вода,

- * елаборат сам констатује „потенцијалну осетљивост подземних вода на загађење“. Иако се наводи да ће објекат имати дренажни систем и да је конструкција пројектована за притисак узгона, елаборат не анализира:

- * какав ће утицај трајно дренажање имати на локални режим подземних вода,

- * да ли постоји ризик од промена режима влажења околног земљишта и вегетације,

- * могућност преноса загађења услед хаварија, цурења или инфилтрације из објекта,

- * кумулативни ефекат климатских промена и све чешћих екстремних водостаја Дунава,

- * последице евентуалног отказа дренажног система или плављења објекта. Такође, мониторинг подземних вода спроведен је у веома кратком периоду од око 1,5 месеца, што није довољно за поуздану процену сезонских и вишегодишњих осцилација нивоа подземних вода на овако хидролошки осетљивој локацији.

У анализи физичко-хемијских карактеристика, недостаје анализа азбеста и других опасних материја, да ли постоје трагови азбеста у земљишту, с обзиром да је од новембра 2024. до маја 2025. вршено рушење хотела Југославија у непосредној близини локације акваријума, да је ветар носио грађевинску прашину насталу рушењем, да нису вршене мере заштите, а да анализе на постојање азбеста нису урађене пре самог рушења, већ су урађене тек после тражења инспекцијског надзора, и нису урађене из делова хотела који је већ срушен у међувремену. Због свега наведеног, сматрамо да елаборат није довољно разрадио хидрогеолошке ризике пројекта и да је потребно:

- * спровести дугорочнији мониторинг подземних вода кроз све хидролошке сезоне,

- * израдити детаљан модел утицаја објекта и дренажног система на режим подземних вода,

- * допунити елаборат анализом могућих акцидентних ситуација и климатских сценарија, као и анализом постојања азбеста и других опасних материја из грађевинске прашине.

- * прецизно дефинисати мере заштите подземних вода и систем континуираног мониторинга током експлоатације објекта.

Одговор:

На предметној локацији су спроведена геотехничка и хидрогеолошка истраживања ради дефинисања режима подземних вода. Утврђено је да се подземна вода јавља на дубинама од 5,80 до 6,80 m од површине терена, односно на апсолутним котама приближно 69,1–70,1 mnn. Резултати мерења показују да се ради о издани која је у директној хидрауличкој вези са реком Дунав. У претходним осматрачким периодима регистроване су осцилације нивоа подземних вода од око 2,1–2,2 m, док су осцилације нивоа Дунава износиле око 2,3 m, што потврђује да се промене нивоа реке директно одражавају на режим подземних вода. Екстремни водостаји Дунава су такође узети у обзир. На водомерној станици Земун забележени су максимални нивои од 75,45 mnn (1981. године) и 75,70 mnn (2006. године), док је прогнозни стогодишњи водостај процењен на око 76,20 mnn. Наведени услови представљају полазну основу за дефинисање конструктивних мера заштите објекта од дејства подземних вода и узгона.

Локација има високу пропусност и брзу миграцију подземних и потенцијално загађених вода.

Констатација о пропусности терена је узета у обзир приликом процене утицаја. Предметна локација се налази у зони алувијалних седимената, где песковито-шљунковити слојеви омогућавају релативно брзу циркулацију подземних вода. Управо због оваквих карактеристика терена предвиђене су мере заштите које спречавају директну инфилтрацију потенцијално загађених вода у подземље. Предвиђена су водонепропусна конструктивна решења подземних делова објекта, контролисано прикупљање и одвођење отпадних и атмосферских вода, као и редовна контрола система одводње. Поред тога, функционисање јавног акваријума подразумева контролисан систем управљања водом, са затвореним технолошким токовима и системима филтрације, чиме се елиминише могућност неконтролисаног испуштања воде у околно земљиште.

У елаборату се наводи „потенцијална осетљивост подземних вода на загађење“. Наведена оцена представља препознавање хидрогеолошких услова локације, а не доказ постојања негативног утицаја. Управо због осетљивости подземних вода дефинисане су мере превенције и контроле. Физичко-хемијска испитивања земљишта показала су неутралну до слабо алкалну реакцију средине (pH 7,12–7,72), садржај CaCO₃ од 8,46–8,65%, хумуса 8,34–11,68%, укупног азота 0,103–0,138%, доступног фосфора 7,71–9,97 mg/100g и калијума 11,64–14,00 mg/100g. На основу ових параметара дефинисани су услови заштите којима се спречава унос загађујућих материја у подземне воде.

Дренажни систем објекта није предвиђен као систем трајног регионалног снижавања нивоа подземних вода, већ као систем контроле продора воде и заштите конструкције од хидростатичког притиска. Функција дренажног система је ограничена на непосредну зону објекта и обухвата контролу притиска воде на конструкцију, спречавање продора воде у објекат и обезбеђење стабилности у условима високих нивоа подземних вода. С обзиром да се не предвиђа континуирано снижавање нивоа подземне воде у широј зони, не очекује се значајна промена природног режима издани.

Ризик од промена режима влажења околног земљишта и утицаја на вегетацију: Пошто систем заштите објекта не подразумева трајно снижавање регионалног нивоа подземних вода, не очекује се значајна промена режима влажења околног земљишта. Евентуално привремено обарање нивоа подземне воде током извођења дубоких ископа биће временски ограничено и контролисано, уз праћење нивоа воде у пиезометрима. Уколико се током мониторинга утврде значајније промене, предвидеће се додатне мере контроле како би се избегли утицаји на околно земљиште и вегетацију.

Могућност преноса загађења услед хаварија, цурења или инфилтрације из објекта: Могућност хаваријских ситуација је разматрана кроз пројектна решења заштите. За спречавање негативног утицаја на подземне воде предвиђене су следеће мере:

- водонепропусна конструкција подземних делова објекта;
- одговарајућа хидроизолација;
- контролисано сакупљање и одвођење свих отпадних и атмосферских вода;
- спречавање директне инфилтрације загађених вода у тло;
- редовна контрола система цевовода и одводње.

У случају хаваријских ситуација, предвиђени системи омогућавају контролисано реаговање и спречавање неконтролисаног продора воде у околно земљиште.

Кумулативни ефекат климатских промена и све чешћих екстремних водостаја Дунава: Екстремни водостаји Дунава представљају фактор који је узет у обзир приликом анализе услова локације. Подаци показују да су максимални забележени водостаји у

зони Београда били 75,45 mпv и 75,70 mпv, док је стогодишњи водостај процењен на 76,20 mпv. Пројектна решења су дефинисана тако да обезбеде отпорност објекта на деловање подземних вода, узгон и повећане хидростатичке притиске у условима високих вода.

Последице евентуалног отказа дренажног система или плављења објекта: Заштита објекта није заснована искључиво на функционисању дренажног система, већ на комбинацији више мера:

- конструктивна отпорност објекта;
- водонепропусна конструкција;
- хидроизолација;
- систем контроле и одвођења воде;
- мониторинг нивоа подземних вода.

На тај начин обезбеђује се додатни ниво сигурности и у случају привременог смањења ефикасности појединачног система.

Мониторинг подземних вода од 1,5 месец није довољан за процену сезонских и вишегодишњих осцилација:

Период мерења током израде истражне документације служио је за дефинисање тренутног режима подземних вода и пројектних услова. Истовремено, расположиви подаци из постојећих пиезометара показују дугорочни карактер режима подземних вода. Архивска мерења показују вредности нивоа подземних вода од око 70,16–70,40 mпv у различитим пиезометрима. У наредним фазама предвиђено је настављање мониторинга подземних вода, како би се пратиле сезонске варијације, утицај високих водостаја Дунава и евентуалне промене након реализације објекта.

Такође, увидом у службену евиденцију овог секретаријата о покренутих и спроведених поступцима одлучивања о давању сагласности на Планове управљања отпадом од грађења и рушења, утврђено је следеће:

Инвеститор – носилац пројекта Министарства финансија Републике Србије је, преко ангажованог предузећа „МИТ-арх“ д.о.о. Београд, а у складу са обавезама утврђеним одредбама Закона о управљању отпадом („Службени гласник РС”, бр. 109/25), Уредбе о начину и поступку управљања отпадом од грађења и рушења („Службени гласник РС”, бр. 93/23 и 94/23-исправка) и Правилника о уређивању, управљању, одлагању и депоновању грађевинског отпада у току извођења радова (“Службени гласник РС”, број 81/24) израдио:

- План управљања отпадом од грађења и рушења за фазу припремних радова пројекта изградње Београдског акваријума, спратности Су+П, на грађевинској парцели која се формира од катастарске парцеле број 1138/4 КО Земун, у Београду, и
- План управљања отпадом од грађења и рушења пројекта изградње Београдског акваријума, спратности Су+П, на грађевинској парцели која се формира од катастарске парцеле број 1138/4 КО Земун, у Београду, у складу са обавезама утврђеним одредбама члана 75. Закона о управљању отпадом („Службени гласник РС”, број 109/25).

Приликом израде наведених планова управљања отпадом, процењено је да се током извођења припремних радова и радова на изградњи објекта Београдског акваријума, не очекује генерисање земље и камена од ископа и другог грађевинског отпада који садржи азбест, нити другог грађевинског отпада опасних карактеристика.

Наведеним плановима управљања отпадом до грађења и рушења, а сходно одредбама поменутог закона и прописа донетих на основу закона, утврђене су одговарајуће мере заштите и обавезе које је дужан да спроведе власник отпада односно инвеститор

<p>пројекта, над чијом применом надзор врши надлежни инспектор током извођења радова, укључујући следеће:</p> <ul style="list-style-type: none"> - власник отпада од грађења и рушења, односно инвеститор, дужан је да прибави извештај о испитивању отпада од грађења и рушења за све врсте отпада које настају на градилишту, те да у случају да у току извођења радова дође до промене врсте отпада, начина поступања са отпадом и других битних промена података утврђених у верификованом Плану управљања отпадом од грађења и рушења, сачини нови (ажуриран) План управљања отпадом са дефинисаним одговарајућим мерама заштите животне средине и на исти прибави нову сагласност надлежног органа; - у случају да се током извођења радова, а на основу резултата из извештаја о испитивању отпада од грађења и рушења, утврди да је на градилишту произведен грађевински отпад који садржи азбест или други опасан отпад од грађења и рушења, обавеза је извођача и стручног надзора да обуставе радове и о тој чињеници обавесте инвеститора, грађевинског инспектора и инспектора надлежног за послове заштите животне средине; начин даљег поступања са опасним грађевинским отпадом дефинише се ажурираним Планом управљања отпадом од грађења и рушења на који надлежни орган издао сагласност, у складу са важећим прописима.
<p>Примедба:</p>
<p>Акваријум се налази на листи I пројеката за које је обавезна процена утицаја на животну средину</p>
<p>Одговор:</p>
<p>Акваријум се налази на листи II Уредбе о Листи пројеката за које је обавезна процена утицаја на животну средину, Листи пројеката за које постоји обавеза подношења захтева за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину и критеријумима за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 106/25) – <i>редни број 13. „Туризам и рекреација“ – тачка 4)</i> наменски паркови (забавни, спортски, рекреативни, терени за голф, аквапаркови и др.) укључујући акваријуме, зоо вртове и сафари паркове, са пратећим објектима (сви пројекти).</p>
<p>Примедба:</p>
<p>Према Закону о планирању и изградњи није дозвољена изградња у парку ППР Система зелених површина Београда хијерархијски је вишег реда од ПДР-а мултифункционалног спортско - културног садржаја на подручју „Парка пријатељства“ Ушће.</p>
<p>Одговор:</p>
<p>Према плановима вишег реда - Плану генералне регулације грађевинског подручја седишта јединице локалне самоуправе – град Београд (целине I - XIX) („Службени лист града Београда“, бр. 20/16, 97/16, 69/17, 97/17, 72/21, 27/22, 45/23, 66/23, 91/23 и 36/26) и Плану генералне регулације система зелених површина Београда („Службени лист града Београда“, број 110/19), који су израђени у складу са Генералним урбанистичким планом Београда („Службени лист града Београда“, број 11/16) као планским основом, дефинисано је спровођење предметне локације Парка пријатељства на основу важећег плана детаљне регулације - Плана детаљне регулације мултифункционалног спортско-културног садржаја на подручју "Парка пријатељства" - Ушће, градске општине Нови Београд и Земун („Службени лист града Београда“, број 35/19) (у даљем тексту: важећи План).</p>

Наведеним планом детаљне регулације су на подручју Парка пријатељства дефинисана следећа правила грађења:

- у оквиру парка планира се изградња следећих објеката јавне намене:
 - установа од највишег значаја за развој културе у Београду и Србији (Музеј уметности 21. века, Природњачки музеј);
 - акваријума;
 - информационог пункта;
 - панорамског точка и сличних објеката (ролеркостер, боб на шинама, итд);
 - два тоалета;
- тачна позиција неведених објеката биће утврђена израдом урбанистичког пројекта по обављеном јавном конкурсном решењу, у складу са Зонама заштите простора и ограничењима градње, дефинисаним на графичким прилозима Плана - Планирана намена површина и Регулационо - нивелациони план, као и у складу са позицијама дрвенасте вегетације.
- с тим у вези, израђен је Урбанистички пројекат парка „Ушће“ на целим катастарским парцелама 6660/3, 6813, 1045/1, 1039, 1041, 1040, 1042/1, 1044/2, 1044/1, 1043/4, 1043/3, 1043/7, 1043/6, 1043/8, 1027, 1032/2, 1032/1, 1033/2, 1033/1, 1026/5, 1034/1, 1034/2, 1026/3, 1035, 1028, 1026/6, 2340/4 и деловима катастарских парцела 1046/5, 6627, 6628/1, 6659, 1036/1, 6661/1, 6643/6, 2337/1, 6643/4, 1038, 1037, 6660/1, 1026/4, све КО Нови Београд и делу катастарске парцеле 1138/14 КО Земун, а према архитектонско-урбанистичком конкурсном решењу рађеном у оквиру архитектонског студија "МИТарх" д.о.о. из Београда. Урбанистички пројекат је потврђен актом Секретаријата за урбанизам и грађевинске послове Градске управе града Београда IX-13 бр. 350.13-74/2025 од 15.04.2025. године.

Примедба:

Према закону о планирању и изградњи обавезна је израда и усвајање ИДП-а пре ПГД-а. С обзиром да се није одустало од изградње на простору парка, према члану 133 став 9а издавање Грађевинске дозволе за изградњу је у надлежности Министарства.

Одговор:

Према Закону о планирању и изградњи ИДП се израђује за објекте по члану 133. Парк није заштићено природно подручје.

Примедба:

Због употребе озона, 45 резервоара воде, 77 тона соли. Због својих особина (токсичан, нестабилан, експлозиван, постоји могућност формирања потенцијално канцерогених нуспродуката) употреба озона захтева израду студије.

Одговор:

Примена озона у систему није предвиђена као директна употреба хемијског средства у изложбеним акваријумима, већ као део контролисаног процеса обраде воде у техничком систему. Озон се користи у комбинацији са UV-C дезинфекцијом ради смањења концентрације патогених микроорганизама и побољшања квалитета воде. За системе са морском водом предвиђена је UV-C дезинфекција нископритисним UV лампама и убризгавање озона преко протеинских скимера, док су параметри рада система дефинисани пројектом.

У погледу могућег ризика од цурења озона, систем је пројектован као затворени технолошки систем са контролом рада и надзором параметара. Предвиђено је континуирано праћење нивоа озона путем контролних панела и алармних система,

<p>чиме се омогућава благовремена детекција неправилности у раду и спречавање неконтролисаног ослобађања озона у простор. Такође, озон који се користи у процесу третмана воде није намењен испуштању у животну средину, већ се користи у оквиру процеса оксидације и дезинфекције у затвореном систему. Након реакције, вишак озона се разграђује, а вода се даље третира кроз предвиђене фазе филтрације пре поновног враћања у акваријумски систем. Поред тога, систем одржавања воде укључује механичку и биолошку филтрацију, чиме се смањује потреба за додатним хемијским третманима. Вода из акваријумских система пролази кроз више фаза обраде – механичку филтрацију, биолошку филтрацију, дезинфекцију UV-C зрачењем и озонизацијом, као и уклањање растворених органских материја путем протеинских скимера.</p>
<p>Примедба:</p>
<p>Потребно је сагледати кумулативни утицај свих пројеката у оквиру Парка Ушће.</p>
<p>Одговор:</p>
<p>Кумулативни утицај није занемарен, већ је анализиран кроз могуће заједничко дејство предметног пројекта са постојећим стањем животне средине, постојећим корисницима простора и урбаним карактером ширег подручја Ушћа. На основу извршене анализе, оцењено је да предметни пројекат, по свом обиму, карактеру, техничком решењу и предвиђеним мерама заштите, не производи значајан негативан кумулативни утицај на чиниоце животне средине. Сумирајући анализу појединачних чинилаца животне средине - ваздуха, вода, земљишта, буке, културних добара, природних добара и становништва - може се закључити да је кумулативни ефекат предметног пројекта сагледан за сваки од наведених чинилаца посебно. Утицаји који се могу јавити у фази изградње имају привремен, локализован и контролисан карактер, док се у фази експлоатације не очекују значајни негативни утицаји који би, самостално или у садејству са постојећим стањем у окружењу, довели до погоршања квалитета животне средине у ширем подручју Парка Ушће. Из тог разлога се оцењује да кумулативни утицај предметног пројекта није значајан, уз услов доследне примене предвиђених техничких, организационих и мера заштите животне средине.</p>
<p>Примедба:</p>
<p>Важећи плански документи вишег и нижег реда су неусаглашени. Предложени пројекат је у супротности са стратешким циљевима, правилима и мерама заштите дефинисаним у Плану генералне регулације система зелених површина Београда и Плану детаљне регулације за подручје „Парка пријатељства” – Ушће.</p>
<p>Одговор:</p>
<p>Према плановима вишег реда - Плану генералне регулације грађевинског подручја седишта јединице локалне самоуправе – град Београд (целине I - XIX) („Службени лист града Београда“, бр. 20/16, 97/16, 69/17, 97/17, 72/21, 27/22, 45/23, 66/23, 91/23 и 36/26) и Плану генералне регулације система зелених површина Београда („Службени лист града Београда“, број 110/19), који су израђени у складу са Генералним урбанистичким планом Београда („Службени лист града Београда“, број 11/16) као планским основом, дефинисано је спровођење предметне локације Парка пријатељства на основу важећег плана детаљне регулације - Плана детаљне регулације мултифункционалног спортско-културног садржаја на подручју "Парка пријатељства" - Ушће, градске општине Нови Београд и Земун („Службени лист града Београда“, број 35/19) (у даљем тексту: важећи План).</p>

Наведеним планом детаљне регулације су на подручју Парка пријатељства дефинисана следећа правила грађења:

- у оквиру парка планира се изградња следећих објеката јавне намене:
 - установа од највишег значаја за развој културе у Београду и Србији (Музеј уметности 21. века, Природњачки музеј);
 - акваријума;
 - информационог пункта;
 - панорамског точка и сличних објеката (ролеркостер, боб на шинама, итд);
 - два тоалета;
- тачна позиција неведених објеката биће утврђена израдом урбанистичког пројекта по обављеном јавном конкурс, у складу са Зонама заштите простора и ограничењима градње, дефинисаним на графичким прилозима Плана - Планирана намена површина и Регулационо - нивелациони план, као и у складу са позицијама дрвенасте вегетације.
- с тим у вези, израђен је Урбанистички пројекат парка „Ушће“ на целим катастарским парцелама 6660/3, 6813, 1045/1, 1039, 1041, 1040, 1042/1, 1044/2, 1044/1, 1043/4, 1043/3, 1043/7, 1043/6, 1043/8, 1027, 1032/2, 1032/1, 1033/2, 1033/1, 1026/5, 1034/1, 1034/2, 1026/3, 1035, 1028, 1026/6, 2340/4 и деловима катастарских парцела 1046/5, 6627, 6628/1, 6659, 1036/1, 6661/1, 6643/6, 2337/1, 6643/4, 1038, 1037, 6660/1, 1026/4, све КО Нови Београд и делу катастарске парцеле 1138/14 КО Земун, а према архитектонско-урбанистичком конкурсном решењу рађеном у оквиру архитектонског студија "МИТарх" д.о.о. из Београда. Урбанистички пројекат је потврђен актом Секретаријата за урбанизам и грађевинске послове Градске управе града Београда IX-13 бр. 350.13-74/2025 од 15.04.2025. године.

Примедба:

Захтев за одлучивање о потреби процене, по правилу, не може адекватно да обради кумулативне утицаје свих постојећих и планираних активности, што је обавеза према члану 12. став 3. тачка б). Закона о процени утицаја на жив средину. Једино Студија о процени утицаја може да пружи тачне чињенице о негативним ефекатима на квалитет ваздуха, ниво буке и оптерећење комуналне инфраструктуре.

Одговор:

Члан 12. став 3. тачка б) Закона о процени утицаја на животну средину не значи да се Студија мора израдити у сваком случају, већ прописује да Захтев треба да садржи опис могућих утицаја, укључујући и кумулативне утицаје, што је у предметном Захтеву и учињено. Кумулативни утицаји нису занемарени, већ су сагледани по појединачним чиниоцима животне средине, укључујући ваздух, воде, земљиште, буку, природна добра, културна добра и становништво. На основу карактера пројекта, његове намене, техничког решења и предвиђених мера заштите, оцењено је да пројекат не производи значајне негативне кумулативне утицаје.

Примедба:

Парк је жива заједница свих живих бића која у њему живе и која имају урођено и неотуђиво право на живот, дом, здравље, природан развој и еволуцију. Увођење још једног вештачког садржаја угрозило би и у великој мери погазило ова права.

Одговор:

У поступку процене утицаја релевантно је да се утврди да ли пројекат конкретно угрожава заштићене врсте, станишта, еколошке коридоре, природна добра или друге чиниоце животне средине, као и да ли су предвиђене мере за спречавање, смањење или отклањање могућих утицаја. У конкретном случају, пројекат није планиран као

<p>садржај који укида зелени карактер простора, већ као полуукопан објекат са зеленим кровом, очувањем и пресађивањем стабала, новом садњом и мерама заштите током изградње и експлоатације. Због тога се не може закључити да пројекат „погађа право на живот и дом” живих бића у парку, већ да је његов утицај потребно ценити кроз конкретне, мерљиве и законом препознате параметре заштите природе и животне средине.</p>
<p>Примедба:</p>
<p>ПДР за подручје Парка пријатељства изричито прописује мере заштите које укључују очување интегритета зелених површина „без могућности изградње која би својом наменом, габаритом и волуменом угрозила постојеће вредности”. Штавише, ПДР наглашава да је „изградња високих, доминантних и масивних објеката непожељна/забрањена” како се не би нарушиле визуре ка Београдској тврђави и Ратном острву. Пројекат Акваријума, као масиван објекат, директно крши ове одредбе.</p>
<p>Одговор:</p>
<p>Пројекат не предвиђа класичан надземни масивни објекат, већ полуукопан објекат са проходним зеленим кровом, те се може закључити да неће својом наменом, габаритом и волуменом угрозити постојеће вредности.</p>
<p>Примедба:</p>
<p>Локација се налази унутар Знаменитог места „Парк пријатељства” и у оквиру „Приобалне зоне Новог Београда” која ужива статус претходне заштите. Изградња би трајно деградирала ове заштићене културно-историјске вредности, што је у супротности са чланом 9. Закона о културном наслеђу.</p>
<p>Одговор:</p>
<p>Чињеница да се у ширем окружењу налазе културно значајни простори, природна добра, водотокови и елементи еколошке мреже захтева пажљиво сагледавање могућих утицаја, али сама близина таквих подручја не значи да предметни пројекат нужно има значајан негативан утицај на њихове вредности, циљеве очувања или целовитост еколошке мреже.</p> <p>У конкретном случају, пројекат је планиран на локацији која није унутар заштићеног природног добра нити у обухвату утврђених еколошки значајних подручја, а за аспект културног наслеђа прибављени су услови надлежне службе заштите. Пројекат не предвиђа радове у водотоку, не задире у подручје „Великог ратног острва”, не прекида еколошки коридор Саве и Дунава и садржи мере очувања зеленог карактера простора. Због тога се не може закључити да је израда Студије обавезна само по основу ширег просторног контекста.</p>
<p>Примедба:</p>
<p>Пројекат угрожава подручја еколошке мреже и директна је супротност циљевима заштите природе. Локација пројекта се налази у непосредној близини ушћа Саве у Дунав, које представља еколошки коридор од међународног значаја, и у зони утицаја заштићеног подручја „Велико ратно острво” и еколошки значајног подручја „Ушће Саве у Дунав”. Према члану 15. Закона о процени утицаја на живу средину, надлежни орган је дужан да посебно узме у обзир могуће утицаје на циљеве очувања и целовитост подручја еколошке мреже. Уредба о еколошкој мрежи („Службени гласник РС”, бр. 102/2010) у Прилогу 2 изричито наводи Саву и Дунав као еколошке коридоре од међународног значаја.</p>
<p>Одговор:</p>

<p>Чињеница да се локација налази у ширем приобалном простору Саве и Дунава и у близини еколошки значајних подручја захтева пажљиво сагледавање могућих утицаја, али сама близина заштићеног подручја или еколошког коридора не значи да ће пројекат имати значајан негативан утицај на циљеве очувања еколошке мреже. Предметна локација се не налази унутар заштићеног природног добра, нити се радови изводе у водотоку, приобалном станишту или на подручју „Великог ратног острва“. Пројекат је планиран као полуукопан објекат интегрисан у зелену инфраструктуру парка, са очувањем и пресађивањем постојећих стабала, формирањем зеленог крова и контролисаним управљањем отпадним, атмосферским и хаваријским водама. Не предвиђа се директно, неконтролисано испуштање загађујућих материја у Дунав, нити захват који би прекинуо или нарушио функцију речног еколошког коридора. Због тога се може закључити да, уз примену предвиђених мера заштите, предметни пројекат не угрожава целовитост еколошке мреже нити циљеве заштите природе у ширем подручју.</p>
<p>Примедба:</p>
<p>Захтев за одлучивање о потреби утицаја обавезно садржи и опис кумулативних утицаја пројекта и других спроведених, одобрених, повезаних или планираних пројеката. Кумулативни утицаји других планираних објеката у границама урбанистичког пројекта парка Ушће нису ни на који начин приказани ни објашњени. због чега је овај захтев непотпун.</p>
<p>Одговор:</p>
<p>Захтев је израђен за конкретан пројекат Јавног акваријума, који има јасно дефинисану локацију, намену, капацитет, техничко решење и мере заштите. Кумулативни утицаји су у Захтеву сагледани у односу на релевантне чиниоце животне средине и постојеће стање у ширем подручју, а не постоји обавеза да се у оквиру овог Захтева детаљно анализирају сви потенцијални садржаји који су плански или урбанистички могући, али нису предмет овог поступка, нису технички разрађени, нису одобрени и не представљају део исте техничко-функционалне целине са Акваријумом.</p>
<p>Примедба:</p>
<p>ПДР је неусклађен са планским актом вишег реда, односно ГУП-ом и самим тим није у складу са Законом о планирању и изградњи. Плански документ нижег хијерархијског реда мора бити у складу са планским документом вишег хијерархијског реда.</p>
<p>Одговор:</p>
<p>1. Правило хијерархије и преношења надлежности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ГУП је стратешки план: ГУП поставља опште смернице, дугорочне циљеве и претежну намену за шире грађевинско подручје. Он по правилу не садржи правила грађења и директне услове за издавање грађевинских дозвола. • ПДР је спроведбени план: ПДР детаљно разрађује зоне, грађевинске и регулационе линије, индексе заузетости и правила грађења за конкретне парцеле. • Када орган локалне самоуправе усвоји ПДР, тај документ постаје директни основ за спровођење и издавање локацијских услова на том конкретном простору. <p>2. Начело временског важења</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ако је ПДР усвојен након ГУП-а, претпоставља се да је он изменио или прецизирао решења из ГУП-а за тај специфични обухват. • Током саме процедуре израде ПДР-а, институције задужене за урбанизам проверавају усклађеност са плановима вишег реда. Једном када Скупштина града усвоји ПДР, он ступа на снагу као важећи јавни документ који се директно примењује.

Примедба:
Није могуће сагледати укупан утицај изградње акваријума на животну средину, ако се не сагледа кумулативни утицај и других планираних објеката у обухвату усвојеног Урбанистичког пројекта парка Ушће.
Одговор:
Захтев је израђен за конкретан пројекат Јавног акваријума, који има јасно дефинисану локацију, намену, капацитет, техничко решење и мере заштите. Кумулативни утицаји су у Захтеву сагледани у односу на релевантне чиниоце животне средине и постојеће стање у ширем подручју, а не постоји обавеза да се у оквиру овог Захтева детаљно анализирају сви потенцијални садржаји који су плански или урбанистички могући, али нису предмет овог поступка, нису технички разрађени, нису одобрени и не представљају део исте техничко-функционалне целине са Акваријумом.
Примедба:
Парк Ушће је непокретно културно добро, сходно цлану 47. став 1 Закон о културним добрима. Планирана локација акваријума се налази практично на граници подручја еколошке мреже, према Уредби о еколошкој мрежи чији су део Сава и Дунав са својим приобалним појасевим у природном и блиско-природном стању (делови еколошких коридора од међународног значаја еколошке мреже РС). Имајући у виду сва заштићена културна и природна добра којима је окружена планирана локација за изградњу акваријума (и осталих објеката предвиђених усвојеним Урбанистичким планом), као и бројне функције које овај простор врши за Београд, јасно је да се ради о високо осетљивој локацији за коју је неопходно спровести поступак процене утицаја на животну средину.
Одговор:
Чињеница да се у ширем окружењу налазе културно значајни простори, природна добра, водотокови и елементи еколошке мреже захтева пажљиво сагледавање могућих утицаја, али сама близина таквих подручја не значи да предметни пројекат нужно има значајан негативан утицај на њихове вредности, циљеве очувања или целовитост еколошке мреже. У конкретном случају, пројекат је планиран на локацији која није унутар заштићеног природног добра нити у обухвату утврђених еколошки значајних подручја, а за аспект културног наслеђа прибављени су услови надлежне службе заштите. Пројекат не предвиђа радове у водотоку, не задире у подручје „Великог ратног острва”, не прекида еколошки коридор Саве и Дунава и садржи мере очувања зеленог карактера простора. Због тога се не може закључити да је израда Студије обавезна само по основу ширег просторног контекста.
Закон о културним добрима је престао да важи почетком примене Закона о културном наслеђу 5. јануара 2023. године. („Службени гласник РС“, број 129/21, Члан 137. Даном почетка примене овог закона престаје да важи Закон о културним добрима ("Службени гласник РС", бр. 71/94, 52/11 - др. закони, 99/11 - др. закон, 6/20 - др. закон и 35/21 - др. закон), осим одредаба чл. 66-75. у делу који се односи на рад завода за заштиту споменика културе и кинотеке, чл. 78 , 80 , 84. и 85. у делу који се односи на рад завода за заштиту споменика културе, чл. 86-95. у делу који се односи на кинотеке, чл. 99-110 , члана 111. у делу који се односи на кинотеке, чл. 112-117 , члана 120. у делу који се односи на кинотеке и чл. 127-128 .)
Примедба:
Захтев у овој форми је нетачан и не приказује стварно стање на терену. Захтев не даје информације да је Парк пријатељства заштићено културно добро, захтев

не разматра утицај изградње објекта на микроклиму простора и ширег подручја Београда.
Одговор:
<p>Простор Парка пријатељства има несумњиву културну, амбијенталну и меморијалну вредност, али та чињеница није занемарена, имајући у виду да су за предметни пројекат прибављени услови надлежне службе заштите културног наслеђа и да је у документацији обрађен део који се односи на непокретна културна добра и поступање у случају археолошких налаза. Само позивање на културни значај простора не значи да је Захтев нетачан, већ указује на потребу примене услова надлежних институција у даљој разради и извођењу пројекта. У погледу микроклиме, пројекат не предвиђа класичан надземни масивни објекат који би значајно изменио струјање ваздуха или термички режим простора, већ полуукопан објекат са проходним зеленим кровом, очувањем и пресађивањем стабала, новом садњом и без формирања паркинга на предметној парцели. Због тога се не може закључити да ће пројекат имати значајан негативан утицај на микроклиму простора или ширег подручја Београда.</p>
Примедба:
<p>Захтев ни на који начин не разматра утицај изградње планираних Урбанистичким пројектом на рањивост Београда на климатске промене и капацитет градског ткива за адаптацију. Није сагледан утицај на планирани систем зелених површина Града и зелену инфраструктуру који треба да осигурају да Београд буде отпоран на климатске промене. Планираном изградњом деградира се само језгро система зелених површина Београда, као кључног елемента зелене инфраструктуре и самим тим угрожава способност града да се прилагоди на очекиване промене климе.</p>
Одговор:
<p>Простор Парка пријатељства има културну, амбијенталну и меморијалну вредност, али та чињеница није занемарена у предметној документацији. За пројекат су прибављени услови надлежне службе заштите културног наслеђа, а у документацији је обрађен део који се односи на непокретна културна добра, као и поступање у случају евентуалног открића археолошких налаза током извођења радова. Само позивање на културни значај простора не значи да је Захтев нетачан или непотпун, већ указује на обавезу да се у даљој разради и извођењу пројекта доследно примене услови и мере прописане од стране надлежних институција. У погледу микроклиме, предметни пројекат не предвиђа класичан надземни масиван објекат који би могао значајно да измени струјање ваздуха, осунчаност или термички режим простора. Објекат је пројектован као полуукопана структура са проходним зеленим кровом, уз очување и пресађивање стабала, нову садњу и без формирања паркинг простора на предметној парцели. Због тога се не може закључити да ће пројекат имати значајан негативан утицај на микроклиматске услове простора Ушћа или ширег урбаног подручја.</p>
Примедба:
<p>Пројекат је дубоко етички споран јер спроводи природу на експонат и комерцијалну атракцију, а документација приложена уз захтев не показује да је спроведена анализа добробити животиња, њихових просторних и биолошких потреба, утицаја затвореног и вештачког окружења на понашање и здравље заточених животиња. Заточеништво животињама узрокује хроничан стрес, болест и поремећај понашања, што у документацији није ни разматрано.</p>
Одговор:

Предмет поступка процене утицаја је сагледавање утицаја пројекта на чиниоце животне средине, док се питања добробити животиња додатно уређују кроз посебне прописе, стандарде држања, ветеринарски надзор и оперативне процедуре управљања акваријумом.

Документација не приказује животиње као пуки „експонат“, већ предвиђа техничке системе за обезбеђивање контролисаних услова живота, укључујући засебне системе за одржавање квалитета воде, механичку и биолошку филтрацију, UV и озонску дезинфекцију, контролу температуре, карантинске системе, лабораторијски надзор, ветеринарски простор и стално праћење параметара воде.

Примедба:

Предметни захтев не омогућава адекватно сагледавање стварних утицаја планираних интервенција на животну средину, јер се односи искључиво на један објекат – Јавни акваријум (као део Природњачког мизеја који ће се такође градити у непосредној близини) – док се истовремено занемарује шири контекст планиране трансформације Парка Ушће, као и суседних катастарских парцела на којима је планирана изградња стамбено пословних објеката великих габарита (луксузни хотел и две куле висине чак 155m у којима ће живети и радити велики број људи). Значај утицаја пројекта на суседној катастарској парцели на коме су припремни радови већ у току, показује и одлука Министарства за заштиту животне средине РС које је по сличном захтеву одлучило да је неопходна израда студије утицаја на животну средину, узимајући у обзир специфичности практично исте локације на којој се планира и акваријум. Суштина процене утицаја на животну средину јесте сагледавање кумулативних, синергијских и дугорочних последица планираних захвата.

Одговор:

Предмет овог поступка је конкретан пројекат са јасно дефинисаном локацијом, наменом, капацитетом, техничким решењем и мерама заштите. Кумулативни утицаји су релевантни и сагледавају се у односу на постојеће, одобрене, повезане или довољно одређено планиране пројекте, али то не значи да један Захтев мора да обухвати све потенцијалне садржаје у ширем простору Парка Ушће или на суседним катастарским парцелама, уколико они нису део исте техничко-функционалне целине и нису предмет овог поступка. Чињеница да је за други пројекат на суседној катастарској парцели надлежни орган евентуално утврдио потребу израде Студије не значи да се исти закључак аутоматски примењује и на предметни пројекат Акваријума. Такав пројекат, по својој намени, габаритима, висини, броју корисника, саобраћајном оптерећењу и потенцијалним утицајима, није упоредив са полуукопаним јавним објектом Акваријума, који је пројектован са зеленим кровом, без паркирања на предметној парцели и са мерама заштите животне средине. Уколико се за суседне пројекте воде посебни поступци, њихови утицаји биће предмет тих поступака, док се у овом поступку цени утицај конкретног пројекта Акваријума и његов допринос кумулативном оптерећењу, уз примену предвиђених мера заштите.

Примедба:

Приложени елаборат уопште не разматра утицај изградње акваријума и других поменутих објеката на додатно загревање ове микро локације и формирање још једног топлотног острва у граду. Такође изградња две куле, хотела, акваријума и природњачког музеја на обали реке, формираће масовну препреку за проток свежијег ваздуха ка суседним густо насељеним објектима и тиме погоршати квалитет живота становника околних блокова и целог града.

Одговор:

Предмет овог поступка је полуукопан објекат мале висинске изражености, са проходним зеленим кровом, очувањем и пресађивањем постојећих стабала, новом садњом и без формирања паркинг простора на предметној парцели. Такво решење не представља типичан извор урбаног прегревања, већ садржи елементе зелене инфраструктуре који доприносе ублажавању локалних микроклиматских утицаја.

Наводи који се односе на куле, хотел и друге потенцијалне објекте у ширем окружењу не могу бити основ за закључак да је Захтев за Акваријум непотпун, јер ти објекти нису предмет овог поступка и не представљају део исте техничко-функционалне целине. Уколико се за те објекте воде или буду водили посебни поступци одобравања, њихов утицај на струјање ваздуха, микроклиму и квалитет живота становништва мора бити сагледан у оквиру тих поступака. Сам објекат Акваријума, по својој висини, облику и зеленом крову, не представља масивну препреку за проток ваздуха ка околним блоковима.

Примедба:

Начело предострожности налаже да се у ситуацијама када постоји могућност значајног негативног утицаја на животну средину, а нарочито на осетљиве екосистеме и заштићена природна добра у непосредном окружењу, процена врши на нивоу који омогућава потпуно и објективно сагледавање свих релевантних последица. Из тих разлога је неопходно спровести процену утицаја која ће обухватити целокупну планирану трансформацију Парка Ушће и све функционално повезане захвате предвиђене Урбанистичким пројектом, како би се спречило потцењивање њиховог укупног утицаја на животну средину и осигурала пуна примена начела заштите јавног интереса.

Одговор:

Начело предострожности не значи да се за сваки пројекат у близини осетљивог простора аутоматски мора изградити Студија о процени утицаја. Захтев се односи на конкретан пројекат Јавног акваријума, који није техничко-функционално повезан са свим потенцијалним садржајима из ширег урбанистичког обухвата. Због тога не постоји основ да се овај поступак прошири на целокупну планску трансформацију Парка Ушће и све будуће или могуће захвате који нису предмет овог пројекта. Уколико ти захвати буду предмет посебних поступака одобравања, њихови утицаји, укључујући и кумулативне, биће сагледани у тим поступцима.

Примедба:

У Захтеву није дата потребна количина воде за рад акваријума као ни анализа доступности ресурса воде.

Одговор:

У Захтеву су наведени капацитети акваријумских система, запремине појединачних резервоара и принцип рецикулације воде, што омогућава сагледавање водног биланса. Акваријум није систем са сталном заменом целокупне количине воде, већ систем са рецикулацијом, филтрацијом и контролисаном допуном. Због тога потрошња воде није евидентирана као значајан притисак на водне ресурсе, нити као фактор који би сам по себи указивао на значајан негативан утицај на животну средину. Потрошња воде ће се јављати првенствено приликом иницијалног пуњења акваријумских система, као и касније кроз контролисану допуну услед испаравања, одржавања система, прања филтера и других техничких потреба. Коначне количине воде за редован рад биће прецизиране кроз даљу техничку документацију и услове

надлежног комуналног предузећа, односно у складу са условима прикључења на јавну водоводну мрежу. Имајући у виду предвиђени систем рецикулације и контролисаног управљања водом, не очекује се значајан негативан утицај по основу потрошње воде. Као што се из приложене техничке документације може видети укупна потребна количина воде за функционисање објекта Акваријума износи $Q = 13,6 \text{ l/s}$. Од наведених количина, за потребе технолошког процеса акваријума предвиђено је $Q_{\text{tehn}} = 6,0 \text{ l/s}$, док се преостала количина односи на санитарне потребе корисника објекта, одржавање објекта и заливање зелених површина. Потребне за противпожарном заштитом представљају засебну категорију потрошње и не улазе у обрачун редовне дневне потрошње воде. Ипак, прикључак на водоводну мрежу димензионисан је према максимално потребном протоку, односно за случај пожара, када је захтевани проток $Q_{\text{hidr}} = 20 \text{ l/s}$. За предметни објекат прибављени су услови надлежног имаоца јавних овлашћења – ЈКП „Београдски водовод и канализација“, којима је потврђено да је снабдевање објекта водом могуће остварити прикључењем на постојећу градску водоводну мрежу $\varnothing 300 \text{ mm}$ у Булевару Николе Тесле. Наведено је у складу са Условима водовода за израду Урбанистичког пројекта парка „Ушће“, број 56799 И4-1/1662/1/24 од 05.09.2024. године. Предвиђени прикључак ДН150 довољног је капацитета за снабдевање објекта санитарном водом, технолошким потребама акваријума и противпожарном (хидрантском) мрежом. Анализа расположивости водних ресурса и могућности прикључења на јавни водоводни систем у надлежности је ЈКП „Београдски водовод и канализација“. Чињеница да за предметни објекат даје позитивне услове прикључења потврђује да постојећи водоводни систем има довољан капацитет за обезбеђење потребних количина воде за планирани објекат Акваријума.

Примедба:

У Захтеву нису дате количине генерисања отпадне технолошке воде као ни анализа доступности јавне канализације да прими новогенерисане количине отпадне воде.

Одговор:

Захтев садржи опис настанка и управљања технолошким отпадним водама, укључујући воде од прања филтера, backwash воде, санитарне воде и хаваријске воде. Планирано је контролисано испуштање у канализациони систем, уз претходно прихватање и уједначавање дотока. Главни реципијент за употребљене воде са предметног пордучја, према постојећем стању, је КЦС „Ушће“, која потискује употребљене воде у Дунав. Како је капацитет КЦС Ушће већ сада искоришћен, у плану је изградња КЦС Ушће -нова на локацији поред постојеће црпне станице КЦС Ушће – нова је објекат који је део Централног канализационог система, који се завршава ППОВ-ом „Велико село“. За објекат КЦС Ушће – нова је урађена планска документација, а пројектна документација је у фази израде. Изградњу овог дела Централног канализационог система спроводи Министарство грађевине саобраћаја и инфраструктуре.

Као што се из приложене техничке документације може видети укупна количина отпадних вода које се испуштају из објекта Акваријума износи приближно $Q = 14 \text{ l/s}$ и обухвата санитарно-фекалне отпадне воде, као и отпадне воде настале у технолошком процесу рада акваријума. Технолошке отпадне воде настају првенствено приликом прања филтера система за морску и слатководну акваристику. Ове воде се пре упуштања у јавни канализациони систем сакупљају у резервоару/ретензији за изједначавање протока, чија је функција привремено задржавање воде у периодима повећаног дотока и њено контролисано испуштање у периодима смањеног оптерећења система. Истовремено, у танку се врши мешање отпадних вода из система са сланом и слатком водом ради смањења салинитета пре њиховог упуштања у градску фекалну

канализацију. Контролисано испуштање технолошких отпадних вода из резервоара/ретензије ограничено је на $Q = 8 \text{ l/s}$, док преостали део укупног протока чине санитарно-фекалне отпадне воде из објекта. За предметни објекат прибављени су услови надлежног имаоца јавних овлашћења – ЈКП „Београдски водовод и канализација“, којима је потврђена могућност прикључења објекта на постојећи градски канализациони систем. Предвиђен је један прикључак фекалне канализације пречника $\varnothing 200$ и један прикључак атмосферске канализације пречника $\varnothing 200$. Анализа капацитета постојећег јавног канализационог система, као и оцена могућности прихватања новогенерисаних количина отпадних вода, у надлежности су ЈКП „Београдски водовод и канализација“. Издавањем позитивних услова за прикључење потврђено је да постојећи канализациони систем располаже довољним капацитетом за прихват планираних количина отпадних вода из објекта Акваријума.

Примедба:

На страни 14, поглавље 2.1.5. стоји следеће: „Отпадне воде из акваријума не садрже загађујуће материје и по правилу су испод прописаних граничних вредности за органске материје, растворени кисеоник (ДО) и биохемијску потрошњу кисеоника (БПК). Ипак, у сабирном шахту, пре испуштања фекалне канализације у градски канализациони систем, може се предвидети могућност узорковања отпадних вода“. На које и чије правило се позива израђивач Захтева? Требало би додати.

Одговор:

Отпадне воде из система акваријума, након проласка кроз предвиђене системе филтрације, рецикулације и третмана, пре испуштања у градски канализациони систем морају испуњавати услове прописане Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 67/2011, 48/2012 и 1/2016), као и услове ЈКП „Београдски водовод и канализација“.

Могућност узорковања отпадних вода у сабирном шахту пре испуштања у градску канализацију представља меру контроле квалитета отпадних вода, а не доказ да се очекује загађење. Израз "може се предвидети" је употребљен јер се на тај начин омогућава једноставнија провера релевантних параметара, као што су рН вредност, БПК5, ХПК, суспендоване материје, хлориди, сулфати, салинитет и други параметри у зависности од карактера отпадне воде. Уредба не прописује посебну обавезу за објекте акваријума да обавезно врше стално испитивање воде из сабирног шахта. Због тога је предвиђање сабирног, односно контролног шахта са могућношћу узорковања пожељна техничка мера, јер омогућава контролу квалитета отпадних вода.

Примедба:

На 25. страни Захтева у поглављу 2.3.3. Термотехничке инсталације, у последњем пасусу пише да ће „Главно снабдевање објекта топлотном енергијом током целе године, укључујући ноћни режим и вангрејну сезону, обезбеђују ваздухом хлађене поливалентне машине (топлотне пумпе) или, у алтернативном сценарију, систем вода-вода у комбинацији са бунарима и геосондама“.

Пројекат снабдевања топлотном енергијом топлотним пумпама може да има негативан утицај на животну средину. Утицај на животну средину пројекта изградње и рада акваријума не може се оцењивати без конкретних сазнања о утицајима производње и снабдевања акваријума топлотном енергијом.

Одговор:

<p>Ваздухом хлађене топлотне пумпе су примењене као резултат захтева корисника, узимајући у обзир оптималан однос инвестиционих трошкова и функционалности система. Предвиђене мере пасивне заштите од буке, укључујући увођење оgrade од акустичних (пригушних) панела, обезбеђују да ће нивои буке у свим релевантним зонама бити сведени на вредности прописане важећим правилником. Истовремено, кроз предложено пројектно решење јасно је апострофирана геотермија као алтернативни извор топлотне и расхладне енергије.</p>
<p>Примедба:</p>
<p>Нису дате животињске врсте које ће се налазити у акваријуму нити њихов број, па се не може оценити утицај овако димензионисаног акваријума на исте.</p>
<p>Одговор:</p>
<p>У овој фази поступка релевантно је да су описани типови акваријумских система, слатководна и морска станишта, капацитети резервоара, карантин, ветеринарски надзор и системи за одржавање животних услова. Коначан списак врста и број јединки биће дефинисани кроз програм управљања акваријумом, ветеринарске процедуре и услове држања животиња пре пуштања објекта у рад, што не спречава оцену утицаја самог објекта на животну средину.</p>
<p>Примедба:</p>
<p>У поглављу 2.7 није наведено када су вршени истражни радови за утврђивање нивоа и физичко-хемијске карактеристике подземних вода. Не постоји мапа са положајем пијезометарских конструкција.</p>
<p>Одговор:</p>
<p>Истражни радови су урађени у јануару 2026. од стране „Геомеханике“. Резултати су презентирани у извештају под називом Геотехнички извештај за потребе пројекта изградње Јавног Акваријума у Београду'. Подаци о истражним радовима, пијезометарским конструкцијама и режиму подземних вода сагледани су кроз геотехничка и хидрогеолошка истраживања спроведена за потребе предметне локације. У Геотехничком извештају је јасно дефинисано да су пијезометри постављени у бушотинама ИБ 2, ИБ 4, ИБ 6 и ИБ 7. План свих бушотина дат је у истом извештају.</p>
<p>Примедба:</p>
<p>У првом пасусу је наведено „На основу изведених теренских истраживања (истражно бушење, уградња пијезометара и мониторинг), ниво подземних вода је поуздано дефинисан“. Ниво подземних вода не може да буде „поуздано“ на основу краткотрајног мониторинга. Ниво подземних вода би требало да се осматра минимално у току једне хидролошке године како би се утврдили минимални и максимални нивои подземних вода на локацији пројекта.</p>
<p>Одговор:</p>
<p>Предметни објекат има основу површине приближно 5.275 m², док се његов подземни део простире до дубине од око 1,60 m у односу на постојећи ниво терена. У анализи хидрогеолошких података коришћена су вишедеценијска мерења РМХЗ постојећег пијезометра у близини предметне локације. Такође урађена су 4 пијезометра на самој локацији како би се осматрао ниво подземне воде током градње. У тренутку истражних радова ниво подземне воде је био између 5.8m и 6.8m испод површине терена. Скорашња мерења показују веома малу варијацију нивоа воде. Имајући у виду релативно плитак ископ и релативно дубок ниво подземне воде може се закључити да објекат не утиче на ниво подземних вода на локацији. Додатно, пројектом су</p>

<p>предвиђене стандардне техничке мере заштите, укључујући адекватну хидроизолацију, контролисано одводњавање током извођења радова, као и решавање дренаже у експлоатационој фази објекта. С обзиром на релативно малу дубину ископа, ограничен обухват захвата, и чињеницу да се не формирају трајне дубоке подземне конструкције које би могле деловати као баријера или узроковати значајне промене у токовима подземних вода, не очекују се негативни утицаји на околне објекте, нити на шири хидрогеолошки режим предметне локације.</p>
<p>Примедба:</p>
<p>Није приказан микробиолошки састав подземних вода иако је наведено да су рађене микробиолошке анализе подземне воде.</p>
<p>Одговор:</p>
<p>Физичко - хемијске анализе воде је урадио Институт за јавно здравље Војводине. Сви резултати су презентовани у приложеном Геотехничком извештају. Имајући у виду да се подземна вода не користи за пиће није било потребе да се ради микробиолошка анализа воде као што је дефинисано Правилником о хигијенској исправности воде за пиће ("Службени лист СРЈ", бр. 42/98 и 44/99 и "Службени гласник РС", број 28/19.)</p>
<p>Примедба:</p>
<p>У поглављу 2.9. нису дате све врсте отпада ће настајати у току изградње пројекта, врсте отпада које ће настајати у току рада пројекта као ни начин поступања са истим.</p>
<p>Одговор:</p>
<p>Управљање отпадом од грађења и рушења уређује се посебним прописом, односно Уредбом о начину и поступку управљања отпадом од грађења и рушења („Службени гласник РС“, бр. 93/23 и 94/23 – исправка). За предметни објекат је обавезна израда Плана управљања отпадом од грађења и рушења на који се прибавља сагласност надлежног органа а, у оквиру кога ће се детаљно дефинисати врсте и процењене количине отпада, начин разврставања, привремено складиштење, транспорт, поновно искоришћење, предаја овлашћеним оператерима и поступање са евентуалним опасним отпадом.</p> <p>Са свим врстама отпада које ће настајати у току рада пројекта (употребљени филтери, органски отпад, рециклабилни отпад, отпад настао у поступку одржавања објекта и опреме, комунални и други неопасни отпад) ће се управљати у складу са Законом и свим важећим прописима, што је и прописано предметним решењем.</p>
<p>Примедба</p>
<p>На страни 48 и 49, у оквиру поглавља „5.2. Воде“, наводи се следеће: „Контролисано управљање хаваријским водама подразумева скуп техничких и организационих мера које обезбеђују да се у случају акцидента (нпр. пуцање резервоара или неконтролисано пражњење највећег акваријума) испуштање воде врши:</p> <ul style="list-style-type: none"> - преко пројектованог хаваријског испуста са контролисаним протоком, - уз претходно задржавање и/или разблажење у ретенционим/тампон системима где је применљиво, - уз мониторинг кључних параметара (салинитет, хлориди, сулфати), - у временски ограниченом режиму испуштања“. <p>Питање: код којих акваријума су применљиви ретенциони системи?</p>
<p>Одговор:</p>
<p>У пројектованом решењу ретенционе (тампонске) запремине за хаваријско испуштање нису предвиђене. Такви системи се не одређују аутоматски за сваки акваријум, већ се</p>

њихова потреба утврђује прорачуном за сваки конкретан водни систем, узимајући у обзир следеће параметре: запремину хаваријске воде, хемијски састав воде, дозвољени режим испуштања. Оваква анализа се првенствено спроводи за морске акваријумске системе са сланом водом, где су контролни параметри салинитет, хлориди и сулфати. На основу прорачуна које су извршили специјалисти за акваријумске системе и одвођење вода, у објекту је предвиђена унутрашња хаваријска канализациона мрежа капацитета до $Q = 200 \text{ m}^3/\text{h}$. Овај проток је дефинисан за сценарио хаваријског пражњења највећег акваријума запремине 2000 m^3 , при чему је процењено да би контролисано испуштање трајало око 10 сати.

Евакуација хаваријског волумена врши се путем посебно пројектоване инфраструктуре, са контролисаним директним испустом у реку Дунав, у складу са Водним условима ЈВП „Србијаводе“, бр. 12185/3 од 02.12.2025. године. У таквом режиму рада није потребна засебна ретенциона запремина за пуни волумен највећег акваријума, јер се пројектно решење не заснива на тренутном испуштању целокупне количине воде, већ на ограниченом и контролисаном протоку којим се вода постепено одводи.

Еколошка безбедност овог решења потврђена је: прорачунатим ефектом разблажења, контролом кључних параметара воде (салинитет, хлориди, сулфати). Додатно, пројектом су предвиђени линијски канали и елементи за задржавање који смањују ризик од неконтролисаног изношења: биљака, подлоге, декоративних елемената, живих организама.

Чак и у случају појединачног доспећа морских организама у слатководну средину Дунава, њихов опстанак и даље ширење нису могући, чиме се елиминише потенцијални негативни утицај на екосистем реке.

Примедба:

На страни 50, у оквиру поглавља 5.6. је написано да ће се извршити пресађивање 58 стабала са локације будућег акваријума. Питање: Да ли је утврђено анализама да је могуће пресађивање овог дрвећа?

Наведено је и да ће локације на којима ће се пресадити дрвеће са локације пројекта одредити ЈКП „Зеленило – Београд“. За потребе процене утицаја пројекта изградње акваријума требало би већ да буду дефинисане локације на којима ће се извршити пресађивање дрвећа, односно да се већ зна шта ће бити са дрвећем, ако се већ приказује мера пресађивања.

Одговор:

За потребе поступка одлучивања о потреби израде Студије релевантно је да је мера очувања и пресађивања постојеће дрвенасте вегетације препозната као мера за смањење утицаја пројекта на зеленило, док се њено спровођење разрађује у даљој техничкој документацији, у сарадњи са надлежним ЈКП „Зеленило – Београд“. Могућност пресађивања појединачних стабала зависи од врсте, старости, здравственог стања, димензија стабла, развијености кореновог система, периода године у коме се радови изводе и техничких услова за измештање. Због тога се коначна процена погодности сваког стабла за пресађивање, као и одређивање локације за његово премештање, врши у сарадњи са стручним службама ЈКП „Зеленило – Београд“, које је надлежно за управљање и одржавање јавних зелених површина.

Примедба:

Нису приказани у Захтеву прорачуни стабилности планираних објеката у односу на ниво подземних вода.

Одговор:

Предметни објекат има основу површине приближно 5.275 m², док се његов подземни део простире до дубине од око 1,60 m у односу на постојећи ниво терена. У анализи хидрогеолошких података коришћена су вишедеценијска мерења РМХЗ постојећег пиезометра у близини предметне локације. Такође урађена су 4 пиезометра на самој локацији како би се осматрао ниво подземне воде током градње. У тренутку истражних радова ниво подземне воде је био између 5.8m и 6.8m испод површине терена. Скорашња мерења показују веома малу варијацију нивоа воде. Имајући у виду релативно плитак ископ и релативно дубок ниво подземне воде може се закључити да објекат не утиче на ниво подземних вода на локацији. Додатно, пројектом су предвиђене стандардне техничке мере заштите, укључујући адекватну хидроизолацију, контролисано одводњавање током извођења радова, као и решавање дренаже у експлоатационој фази објекта. С обзиром на релативно малу дубину ископа, ограничен обухват захвата, и чињеницу да се не формирају трајне дубоке подземне конструкције које би могле деловати као баријера или узроковати значајне промене у токовима подземних вода, не очекују се негативни утицаји на околне објекте, нити на шири хидрогеолошки режим предметне локације.

Примедба:

Захтевом није приказано да ли ће се позиционирањем објекта акваријума сачувати постојећа дрвенаста вегетација, чије очување је услов према Плану детаљне регулације мултифункционалног спортско-културног садржаја на подручју „Парка пријатељства“ – Ушће, градске општине Нови Београд и Земун („Службени лист Града Београда“, број 35/19).

Одговор:

У Захтеву је наведен значај постојећих зелених површина Парка „Ушће“, као и присуство вредних високих стабала четинара и лишћара, организованих у групације и дрвореде. Такође је наведено да се зелене површине морају сачувати и унапредити као део јединственог система зелених површина града, уз примену услова надлежног ЈКП „Зеленило-Београд“.

Позиционирање објекта није произвољно, већ произилази из планске, конкурсне и урбанистичко-архитектонске документације за предметни простор. Очување постојеће дрвенасте вегетације обезбеђује се кроз даљу разраду техничке документације, нарочито кроз пројекат пејзажне архитектуре, елаборат зеленила и услове ЈКП „Зеленило-Београд“.

Примедба:

Захтевом нису приказани утицаји на биљни и животињски свет.

Одговор

5.6. Природна добра

Иако локација није формално заштићено природно добро, она представља део ширег система зелене инфраструктуре града Београда. Биолошки елементи простора одликују се умереним степеном разноврсности, типичним за урбане парковске површине.

Прелиминарном анализом, током израде Идејног решења, предвиђено је укупно 28 младих стабала за пресађивање, на локацију коју одреди ЈКП „Зеленило-Београд“, обзиром да се ради о Парку пријатељства као јавној зеленој површини, која је у њиховој надлежности. У току детаљније разраде решења урађен је Елаборат биолошке основе парка Ушће који је оверен од стране ЈКП „Градско Зеленило“. Утврђено је да постоји 5 критеријума за одабир оцене виталности дрвета. Оцене су од нула до пет и дефинисано је да је потребно додатно пресадити 30 стабала оцена 3 и 2. Самим тим, у

<p>простору изградње Акваријума ће се пресадити 58 стабала на локацију коју одреди ЈКП „Зеленило-Београд“. Пројекат је усклађен са принципима заштите природе, јер предвиђа очување постојећег зеленила и унапређење зелених површина. Кумулативно посматрано, пројекат неће довести до смањења биолошке разноврсности у ширем подручју.</p>
<p>Примедба:</p>
<p>У поглављу „7. Опис мера предвиђених у циљу спречавања, смањења или отклањања сваког значајног штетног утицаја на животну средину“ није дато да је обавезна мера поштовање услова надлежних органа и организација датих за пројекат.</p>
<p>Одговор:</p>
<p>Поштовање услова надлежних органа, организација и јавних предузећа прибављених за потребе пројекта представља обавезу носиоца пројекта, независно од тога да ли је сваки појединачни услов посебно поновљен у тексту Захтева. Сви Услови саставни су део Захтева</p>
<p>Примедба:</p>
<p>Захтев не садржи јасан опис локације на којој се изводи пројекат и потенцијалних утицаја на животну средину на предметној локацији</p>
<p>Одговор:</p>
<p>Захтев садржи јасан опис локације пројекта, укључујући катастарску парцелу, положај у оквиру простора Парка пријатељства – Ушће, приступ са Булеvara Николе Тесле, плански основ, постојеће стање локације и однос према зеленим површинама, инфраструктури, подземним водама, културним добрима и другим релевантним чиниоцима животне средине. Такође, у Захтеву су обрађени могући утицаји пројекта на животну средину у фази изградње и у фази експлоатације, укључујући утицаје на земљиште, воде, ваздух, буку, отпад, зеленило, подземне воде, акцидентне ситуације и мере заштите.</p>
<p>Примедба:</p>
<p>Изградња канализационе инфраструктуре и решавање питања третмана отпадних вода као предуслов за реализацију пројекта – захтев не даје одговор на ово питање</p>
<p>Одговор:</p>
<p>Питање изградње канализационе инфраструктуре и решавања третмана отпадних вода представља предуслов за реализацију пројекта, прикључење објекта и касније омогућавање његове употребе, односно прибављање употребне дозволе. То, међутим, не значи да у овој фази поступка мора већ постојати изграђена канализациона мрежа на коју ће се објекат прикључити, већ да пројекат мора да предвиди начин прикупљања, одвођења и контролисаног испуштања отпадних вода.</p> <p>У Захтеву је описан пројекат и сви његови планирани елементи, укључујући и решење прикључења на јавну канализациону инфраструктуру, у складу са условима надлежног комуналног предузећа. Уколико је за употребу објекта потребно претходно извести прикључке, реконструкцију, доградњу или друге радове на комуналној инфраструктури, ти радови ће бити предмет даље техничке документације, услова надлежних органа и поступка одобравања. Без обезбеђеног законитог и функционалног одвођења отпадних вода, објекат не би могао бити пуштен у рад. Сходно томе, евентуална потреба за изградњом или довођењем канализационе инфраструктуре до нивоа потребног за прикључење не представља недостатак Захтева, већ услов реализације и експлоатације пројекта. За потребе овог поступка релевантно је да су отпадне воде препознате као фактор утицаја, да је предвиђено њихово</p>

контролисано одвођење и да се пројекат не заснива на неконтролисаном испуштању у животну средину.
Примедба:
Утицај на режим подземних вода – није довољно обрађено у захтеву
Одговор:
У документацији приложеној уз захтев су приказани резултати истражног бушења, подаци из више истражних бушотина, уградња пијезометарских конструкција, подаци краткотрајног мониторинга, архивски подаци о нивоима подземних вода, као и веза режима подземних вода са водостајем Дунава. Такође су наведени могући ризици у условима високих вода, као и техничке мере заштите објекта, укључујући дренажни слој, дренажни систем, хидроизолацију и прорачун на узгон. Предметним решењем наложена је обавеза вршења мониторинга подземних вода.
Примедба:
Утицај на културно и урбанистички вредно подручје - није адекватно обрађено у захтеву
Одговор:
Овај аспект је обрађен кроз приказ планског основа, карактера простора Парка пријатељства – Ушће, услова Завода за заштиту споменика културе града Београда, као и мера које се односе на заштиту културног наслеђа и поступање у случају археолошких налаза. Чињеница да простор има културно-историјску, урбанистичку, пејзажну и амбијенталну вредност не значи да је свака интервенција у том простору недозвољена, већ да мора бити планирана и изведена у складу са важећом планском документацијом и условима надлежне службе заштите. Пројекат је конципиран као полуукопан објекат са зеленим кровом и пејзажном интеграцијом у простор, што представља меру умањења визуелног и просторног утицаја на амбијенталне вредности локације.
Примедба:
Акциденти и хемијски ризици су минимизовани упркос технолошкој сложености објекта
Одговор:
Чињеница да је објекат технолошки сложен не значи сама по себи да постоји значајан акцидентни или хемијски ризик. Код оваквих објеката технолошка сложеност подразумева постојање више нивоа контроле, надзора и заштите, укључујући независне системе за одржавање животних услова у акваријумима, системе филтрације, UV дезинфекцију, контролисану примену озона, аутоматско праћење параметара воде, алармне системе, резервно напајање и контролисано прихватање хаваријских вода. У објекту се не планира складиштење великих количина опасних материја, нити активности које би по својој природи представљале извор значајног хемијског ризика. Потенцијални ризици који могу настати услед употребе соли, средстава за третман воде, средстава за чишћење, озона или расхладних флуида контролишу се кроз техничко решење, затворене системе, вентилацију, мере за спречавање цурења, упутства за руковање, обуку запослених и процедуре за поступање у случају удеса. Због тога се акцидентни и хемијски ризици могу оценити као препознати, технички контролисани и сведени на прихватљив ниво.
Примедба:

Алтернатива локације и алтернатива решења нису стварно анализирани

Одговор:

Предметни пројекат није произвољно позициониран у простору, већ је урађен на основу важећег Плана детаљне регулације мултифункционалног спортско-културног садржаја на подручју „Парка пријатељства“ – Ушће, као и услова надлежних органа и организација. Самим тим, локација пројекта произилази из планског основа и урбанистичко-архитектонске разраде. Изабрано решење је конципирано тако да се уклопи у парковску структуру простора и да у највећој могућој мери очува постојећи карактер локације. Објекат је планиран као полуукопана структура са зеленим кровом и пејзажним обликовањем, чиме се визуелни и просторни утицај своди на најмању меру. Постојеће јавне, парковске и рекреативне функције простора се не укидају, већ се задржавају и допуњују новим јавним, едукативним и културним садржајем. Сходно томе, у конкретном случају није било неопходно поново анализирати све теоријски могуће локације у граду, већ је било релевантно сагледати да ли изабрано решење, на плански опредељеној локацији, може имати значајне негативне утицаје на животну средину. Имајући у виду да је пројекат усклађен са планском документацијом, да је заснован на условима надлежних органа и да је обликован као решење које се интегрише у парковски амбијент, не може се прихватити тврдња да алтернативе нису разматране у смислу који је релевантан за овај поступак.

Анализом захтева носиоца пројекта и података о посматраној локацији, карактеристикама и могућим утицајима наведеног пројекта, а узимајући у обзир прописане критеријуме за пројекте наведене у Листи II Уредбе и достављена мишљења заинтересоване јавности и заинтересованих органа и организација, Секретаријат за заштиту животне средине Градске управе града Београда утврдио је разлоге за доношење овог решења и то:

- реализација предметног пројекта је планирана на катастарској парцели број 1138/14 КО Земун (настала спајањем делова катастарских парцела бр. 1138/12 и 1138/13 КО Земун), која се према Плану детаљне регулације мултифункционалног спортско културног садржаја на подручју "Парка пријатељства" - Ушће, градске општине Нови Београд ("Службени лист града Београда", број 35/19) налази у Блоку 10, зони II Б, у површинама јавне намене, јавне зелене површине ЗП1 парк, и предвиђена је за изградњу објекта јавне намене - Акваријум;
- предметни план се у наведеном делу спроводи према Урбанистичком пројекту парка „Ушће“ на целим катастарским парцелама 6660/3, 6813, 1045/1, 1039, 1041, 1040, 1042/1, 1044/2, 1044/1, 1043/4, 1043/3, 1043/7, 1043/6, 1043/8, 1027, 1032/2, 1032/1, 1033/2, 1033/1, 1026/5, 1034/1, 1034/2, 1026/3, 1035, 1028, 1026/6, 2340/4 и деловима катастарских парцела 1046/5, 6627, 6628/1, 6659, 1036/1, 6661/1, 6643/6, 2337/1, 6643/4, 1038, 1037, 6660/1, 1026/4, све КО Нови Београд и делу катастарске парцеле 1138/14 КО Земун, а који је потврђен актом Секретаријата за урбанизам и грађевинске послове Градске управе града Београда IX-13 бр. 350.13-74/2025 од 15.04.2025. године и архитектонско-урбанистичком конкурсном решењу рађеном у оквиру архитектонског студија "МИТарх" д.о.о. из Београда;
- како је у току поступка разраде идејно решење измењено у циљу отклањања техничких недостатака у функционисању објекта, на бази просторно програмске анализе, извршена је верификација измене Идејног решења објекта акваријума у склопу урбанистичког пројекта „Ушће“ од стране Комисије за планове, за коју је издата потврда Секретаријат за урбанизам и грађевинске послове IX-16 бр. 350.16-51/2025 од 13.06.2025. године; на основу израде Елабората биолошке основе са вредновањем стабала утврђен је на локацији значајан број здравих стабала које је

неопходно заштитити, те је детаљном анализом измењено идејно решење којим је утврђена диспозиција објекта на којој постојећа стабла не би била угрожена, те је на седници Комисије за планове Скупштине града Београда, одржаној дана 16.09.2025. године, извршена верификација идејног решења, за коју је издата Потврда идејног решења за изградњу објекта Београдског акваријума у улици Булевар Николе Тесле, на катастарским парцелама бр. 1138/12 и 1138/13 КО Земун, у Београду, под IX-16 бр. 350.16-87/2025 од 24.09.2025. године;

- пројектом је предвиђена изградња слободностојећег полуукопаног објекта Београдског акваријума, спратности Су+П, укупне БРГП обрачунате по СРПС-у која износи 7.030,00 m², од чега надземне БРГП 1.754,98 m², позиционираног испод кружног насипа земље (кровне баште), на грађевинској парцели која се формира од катастарске парцеле број 1138/14 КО Земун, на подручју „Парка пријатељства“ – Ушће у Београду, у Булевару Николе Тесле, са приступном саобраћајницом, кружном пешачко-бициклическом стазом по ободу (димензионониманом за пролаз пожарних возила), као и приступним тргом облика кружног исечка који уводи посетиоце у објекат;
- саобраћајни и пешачки приступ организовани су кроз кружни плато у благом нагибу од 3,12%, уз пешачко-бициклическу трасу која уједно служи и као противпожарна саобраћајница, док је економски приступ и сервисирање техничких просторија (трафостаница, PRP 10 kV, NN блок, DEA, водовод и канализација) лоцирано са северозападне стране, на коти +2,55, како би се раздвојили токови посетилаца и техничко-логистичких операција;
- улаз и излаз за посетиоце налази се на приступном тргу на коти -1.60, а улази у комерцијални део објекта (локали) налазе се на приступном тргу на коти -1.60. и позиционирани су бочно у односу на улаз за посетиоце; контролисани улаз у административни део објекта налази се на коти +2.55 на југозападној страни објекта, а приступа му се преко рампе која повезује коту ±0.00 са котом +2.55;
- ниво на коти -1.60 (сутерен) састоји се од комерцијалног простора (простор за посетиоце), билетарница, улазног хола, конференцијске сале, продавнице сувенира, као и свих потребних техничких (сервисних) просторија и санитарних просторија; у централној зони налази се акваријумски тунел, а на ободу су позиционирани акваријуми подељени у тематске целине;
- етажа на коти +2.55 (приземље) има намену административног и технолошког простора; на овој етажи смештене су канцеларије запослених, карантин зона за болесне рибе, лабораторије, ветеринар, просторије за рониоце, платформа за рониоце, сала за састанке, администрација, магацинске просторије, кантина, хладњаче, техничке и санитарне просторије;
- пројекат „Београдски Акваријум“ обухвата 39 изложбених акваријума и 6 пратећих резервоара (укупно 45), распоређених у тематске зоне; Акваријум је пројектован са дуплом висином и кружном путањом обиласка дужине око 400 m; врста воде у акваријумима је слатка и слана, у зависности од станишта врсте, а запремине резервоара износе од 1,91 m³ (најмањи) до 1994,23 m³ (највећи); главне врсте су слатководне (јесетра, шаран, сом и др) и морске врсте (мурина, морски коњић, ража, ајкула и др);
- техничке просторије садржаће опрему за филтрацију, цевоводе, припрему хране, лабораторије и карантин за животиње; храна за становнике акваријума биће базирана на замрзнутој риби и морским плодовима, биће складиштена у замрзивачу; вештачка со ће се складиштити у великим пластичним врећама, у близини резервоара за мешање морске воде;

- системи за филтрацију воде у акваријуму представљају кључни део инфраструктуре за одржавање здраве и стабилне животне средине за све врсте водених организама; основни циљ филтрације је уклањање механичких нечистоћа, органских материја и штетних гасова, као и обезбеђивање биолошке стабилности воде; у оквиру система животне подршке (LSS), употребљавају се различити типови филтера у зависности од величине резервоара, врсте воде (слатка или слана), као и режима рада (умерени или тропски); ротациони бубањ филтери (RDF) служе за механичку сепарацију већих честица, док биофилтери врше разградњу амонијака и нитрита помоћу бактеријских колонија, пешчани филтери обезбеђују додатну физичку филтрацију и често се користе као секундарни елемент у већим системима, врећасти филтери углавном се примењују у мањим резервоарима ради прве механичке заштите;
- сви наведени филтери, осим врећастих филтера, који захтевају замену филтерских елемената, чисте се повратним испирањем испуштањем акумулираних загађивача у резервоар за воду за повратно испирање, након чега се даље филтрирају и могу се поново користити;
- систем за одвођење и третман отпада у оквиру Акваријума пројектован је као интегрални део LSS система; основни принцип рада заснива се на томе да вода из изложбених резервоара, заједно са суспендованим и раствореним отпадним материјама, гравитационо доспева у балансне резервоаре преко доњих испуста и површинских скимера, након чега пролази кроз више фаза третмана, те се на тај начин отпад не уклања директно из самог акваријумског простора, већ се издваја и концентрише унутар система техничке обраде воде;
- отпад који настаје у раду акваријума може се поделити на чврсти и течни отпад; чврсти отпад обухвата суспендоване честице органског и неорганског порекла, као што су остаци хране, фекалне материје, муљ, биофилм, алге, ситне честице подлоге и друге механичке нечистоће које се издвајају у механичкој филтрацији; течни отпад обухвата отпадне воде настале испирањем филтера, односно backwash воде из пешчаних филтера, као и воде које садрже растворене органске материје, азотна једињења и остатке третмана током карантинских и сервисних процеса;
- систем је дизајниран тако да се чврсти отпад најпре издваја у степену механичке филтрације, применом ротационих бубањ филтера, врећастих филтера и пешчаних филтера под притиском, који уклањају суспендоване честице и смањују оптерећење наредних фаза третмана; органски растворени отпад се даље уклања путем протеинских скимера, који су посебно значајни у системима са сланом водом, јер омогућавају издвајање растворених органских једињења пре њиховог распадања, а биолошка филтрација потом врши разградњу азотних једињења, пре свега амонијака и нитрита, путем биофилтера са развијеним бактеријским колонијама;
- отпадне воде од испирања филтера и сервисних операција не испуштају се неконтролисано, већ се прикупљају у оквиру централног система за поврат backwash воде; овај систем обухвата резервоар за сакупљање отпадне воде од испирања, запремине 139 m³ и пројектованим протоком 160 m³/h, у коме се вода серијски третира применом протеинског скимера и убризгавањем озона, са циљем постизања одговарајућег нивоа дезинфекције; након тога, тако пречишћена вода се пребацује у резервоар за финално полирање, где се током приближно 24 часа додатно третира проласком кроз пешчано/угљени филтер; по завршеном циклусу, вода се може поново употребити за допуну појединих система, чиме се смањује укупна потрошња свеже воде и количина отпадне воде за испуштање;

- систем животне подршке (LSS) обухвата: (1) механичку и биолошку филтрацију, фракционаторе пене, UV стерилизацију и озонизацију за квалитетну и чисту воду, (2) циркулацију и термичку контролу воде помоћу измењивача топлоте, (3) аутоматизацију: стално праћење рН, температуре, притиска и нивоа озона путем контролних панела и аларма, (4) припрему и складиштење воде у 3 резервоара – резервоар за воду за мешање (80 m³), слатку воду (26 m³) и воду за повратно испирање (139 m³);
- вода из спољашње мреже иде у резервоар за слатку воду и резервоар за мешање кроз филтере; нова морска вода се припрема у резервоару за воду за мешање користећи припремљену мешавину слатке воде и синтетичке смеше за морску воду, до потребне сланости од +/- 30 ppt; резервоар за воду за испирање сакупља сву воду за испирање која долази из система за одржавање живота акваријума; када систем за одржавање живота у једном од акваријума почне са испирањем, прљава вода долази у резервоар за воду за испирање; вода из резервоара за воду за испирање делимично иде на додатни третман кроз опрему централног система, а делимично иде у резервоар за канализацију; део, након додатног третмана, иде у резервоаре за слатку воду и воду за мешање ради поновне употребе;
- за неравномерне дотоке од прања филтера предвиђена је ретензија за привремено задржавање и контролисано испумпавање, чиме се спречава тренутно оптерећење градске канализационе мреже; на тај начин, испуштање технолошких вода у фекалну канализацију врши се контролисано, након претходног прихвата и уједначавања дотока;
- процес третмана у систему за одржавање живота: вода из изложбеног акваријума отиче гравитационо у компензациони резервоар преко подних одвода (сливника) и површинских скимера, одакле пролази кроз неколико узастопних фаза третмана пре него што се поново препумпа назад у изложбени акваријум: (1) механичка филтрација – уклања суспендоване честице и чврсту материју (опрема: пумпе, ротациони бубањ-филтер, чарапа-филтер и притисни пешчани филтер, (2) биолошка филтрација – елиминише азотне отпаде које производе животиње, пре свега амонијак и нитрите (опрема: флуидизовани биофилтер, капајући биофилтер и дувалица за ваздух), (3) дезинфекција – смањује присуство штетних бактерија и патогена како би се одржало безбедно окружење (опрема: UV-C и ињектовање озона), (4) уклањање протеина – издваја растворене органске материје из водене колоне (опрема: протеин скимер и пумпа за убризгавање озона), (5) регулација температуре – обезбеђује да вода достигне потребну температуру пре него што се поново препумпа у изложбени акваријум;
- температура акваријумске воде се регулише помоћу измењивача топлоте, снабдевених грејањем (80–60 °C / 60–40 °C) и хлађењем (7–12 °C), постављених у главној просторији за филтрацију; грејање се обезбеђује преко електричних грејача или централног котловског система;
- објекат ће бити опремљен инсталацијама јаке и слабе струје, термотехничким и машинским инсталацијама, инсталацијама водовода и канализације;
- пројектом фекалне канализације предвиђено је прикупљање санитарних и технолошких отпадних вода од свих санитарних и технолошких уређаја и њихова евакуација системом вертикалног и хоризонталног развода ван габарита објекта до прикључка на градску мрежу фекалне канализације у Булевару Николе Тесле, непосредно уз локацију, а према условима ЈКП „БВК“; технолошке отпадне воде настају пре свега од прања механичких филтера, односно од испирања ротационих бубањ филтера и пешчаних филтера, као и приликом периодичног прањења и сервисирања појединих делова система; за воде од прања филтера

предвиђен је посебан систем прихвата повратне backwash воде, у оквиру кога се оне сакупљају, додатно третирају и, где је технолошки оправдано, поново користе у систему; за неравномерне дотоке од прања филтера предвиђена је и ретензија за привремено задржавање и контролисано испумпавање, чиме се спречава тренутно оптерећење градске канализационе мреже;

- пројектом атмосферске канализације предвиђено је прикупљање атмосферских вода са кровне баште и приступног платоа објекта и њена евакуација до прикључка на градску мрежу атмосферске канализације, у Булевару Николе Тесле, непосредно уз локацију, а према условима ЈКП „БВК“; с обзиром на дужину канализационе мреже и малу дубину уличне канализације за гравитациони прикључак, планирана је изградња водонепропусног резервоара за складиштење са употребљивом запремином од $V = 45 \text{ m}^3$ на локацији; отпадне воде ће се пумпати из резервоара за складиштење у таложник, одакле ће гравитационо тећи до инспекцијског шахта на граници локације, а затим у канализациону мрежу;
- систем за хаваријско одвођење воде предвиђа евакуацију воде приликом пуцања највећег акваријума запремине 2000 m^3 , максималног протока $Q=200 \text{ m}^3/\text{h}$; испуштање хаваријске канализације из акваријума планирано је директним изливом у реку Дунав, према условима ЈВП „Србијаводе“;
- постоје 3 независна система за пријем нових риба и спровођење процеса названог „Карантин“, са истом опремом као LSS системи, али са повећаним јединицама за дезинфекцију, припремљени, који обухвата почетни третман ради уклањања потенцијалних паразита и болести, а затим држање животиња 21 дан на посматрању и аклиматизацији на нову храну и услове окружења; након завршетка овог процеса, животиње се премештају у изложбене акваријуме;
- за потребе напајања критичних потрошача, предвиђен је дизел-електрични агрегат (ДЕА) отвореног типа, који долази као опрема са интегрисаним дневним резервоаром и као такав је атестиран за употребу;
- објекат ће бити прикључен на даљински систем грејања ЈКП „Београдске електране“, с тим што је испорука топлотне енергије обезбеђена искључиво током грејне сезоне, и то само у дневним терминима, без испоруке у ноћном периоду; главно снабдевање објекта топлотном енергијом током целе године, укључујући ноћни режим и вангрејну сезону, обезбеђују ваздухом хлађене поливалентне машине (топлотне пумпе) или, у алтернативном сценарију, систем вода–вода у комбинацији са бунарима и геосондама;
- климатизација обухвата све просторије различите намене: изложбене, административне, техничке и лабораторијске; користе се fan-coil уређаји (касетни или каналски, у зависности од ентеријерских и архитектонских ограничења), као и системи централних климатизационих комора са 100% свежим ваздухом и системима за рекулперацију;
- сви системи климатизације, грејања и расхлађивања повезани су на BMS (Building Management System) систем управљања зградом; омогућена је даљинска контрола рада, мерење утрошене енергије, надзор температуре, флукса и рада пумпи и вентила;
- колски приступ локацији Акваријума планиран је на западу комплекса, са Булевара Николе Тесле; паркирање није предвиђено на парцели;
- прелиминарном анализом, током израде Идејног решења, предвиђено је укупно 28 младих стабала за пресађивање, на локацију коју одреди ЈКП „Зеленило-Београд“, у току детаљније разраде решења урађен је Елаборат биолошке основе

парка Ушће који је оверен од стране ЈКП „Зеленило-Београд“, и дефинисано је да је потребно додатно пресадити 30 стабала оцена 3 и 2; тако да ће се у простору изградње Акваријума ће пресадити 58 стабала на локацију коју одреди ЈКП „Зеленило-Београд“;

- током извођења истражних радова регистрована је појава подземне воде у свим истражним бушотинама на дубинама од 5,80 m до 6,80 m у односу на површину терена, при котата терена у распону од око 74,9 до 76,8 mпv; укупно је изведено 9 истражних бушотина дубине до 30 m (једна до 40,8 m); за потребе праћења режима подземних вода уграђене су пиезометарске конструкције у бушотинама IB-2, IB-4, IB-6 и IB-7;
- у току извођења пројекта, ствараће се различите врсте отпада, са којим ће се поступати у складу са Планом управљања отпадом од грађења и рушења на који се прибавља сагласност надлежног органа;
- са свим врстама отпада које ће настајати у току рада пројекта (употребљени филтери, органски отпад, рециклабилни отпад, отпад настао у поступку одржавања објекта и опреме, комунални и други неопасни отпад) ће се управљати у складу са Законом и свим важећим прописима;
- узимајући у обзир расположиву документацију, податке о посматраној локацији, карактеристике пројекта, важеће техничке нормативе и стандарде прописане за ову врсту објекта, као и мере заштите утврђене у тачки II диспозитива овог решења, односно услове које су утврдили други овлашћени органи и организације – не очекују се значајни негативни утицаји пројекта на чиниоце животне средине.

Имајући у виду наведено, Секретаријат за заштиту животне средине Градске управе града Београда, на основу спроведеног поступка, разматрања захтева носиоца пројекта, увида у достављену документацију, мишљења заинтересованих органа и организација и примедбе заинтересоване јавности, а применом одредаба члана 14. став 4. Закона о процени утицаја на животну средину, одлучио је као у диспозитиву овог решења.

Овим решењем утврђени су услови и мере за спречавање, смањење и отклањање штетних утицаја предметног пројекта на животну средину, у складу са одредбама члана 14. став 6. Закона о процени утицаја на животну средину.

Такође је наложено носиоцу пројекта да, уколико у року од две године од дана добијања овог решења не отпочне са извођењем пројекта, или ако у току извођења пројекта мора да одступи од документације на основу које је решење донето, односно ако дође до битне измене чинилаца животне средине, као и у случају реконструкције или проширења капацитета предметног пројекта, поднесе надлежном органу нови захтев за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину.

Такође, овим решењем утврђена је обавеза носиоца пројекта да ово решење да на увид код техничког прегледа објекта.

О трошковима спроведеног поступка донеће се посебно решење на основу чл. 84. и 85. став 3. Закона о општем управном поступку, а у складу са чланом 43. Закона о процени утицаја на животну средину. Трошкови предметног поступка односе се на трошкове огласа, односно обавештавања јавности које сноси носилац пројекта.

О овом решењу Секретаријат за заштиту животне средине Градске управе града Београда обавестиће заинтересоване органе, организације и јавност.

Носилац пројекта Министарство финансија, Кнеза Милоша 29, сходно одредбама члана 18. Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС“,

бр. 43/03, 51/03, 53/04, ... 63/24, 94/24, 55/25 и 109/25), ослобођен је обавезе плаћања републичке административне таксе.

Упутство о правном средству: Против овог решења може се изјавити жалба Министарству заштите животне средине. Носилац пројекта може изјавити жалбу у року од 15 дана од дана обавештавања о решењу, а заинтересована јавност у року од 15 дана од дана објављивања обавештења о донетом решењу. Жалба се подноси преко првостепеног органа.

Решено у Секретаријату за заштиту животне средине Градске управе града Београда, под V-04 број 501.4-10/2026, дана 01. јула 2026. године.

Достављено:

- Носиоцу пројекта;
- У Јавну књигу о спроведеним поступцима процене утицаја;
- Секретаријату за урбанизам и грађевинске послове;
- Секретаријату за инспекцију, надзор и комуникацију;
- Архиви.

В.Д. ЗАМЕНИКА НАЧЕЛНИКА
ГРАДСКЕ УПРАВЕ ГРАДА БЕОГРАДА

секретар Секретаријата

Ивана Вилотијевић

